

وڤشانين نيگمتيا نفيسهريين كورد / دهوك

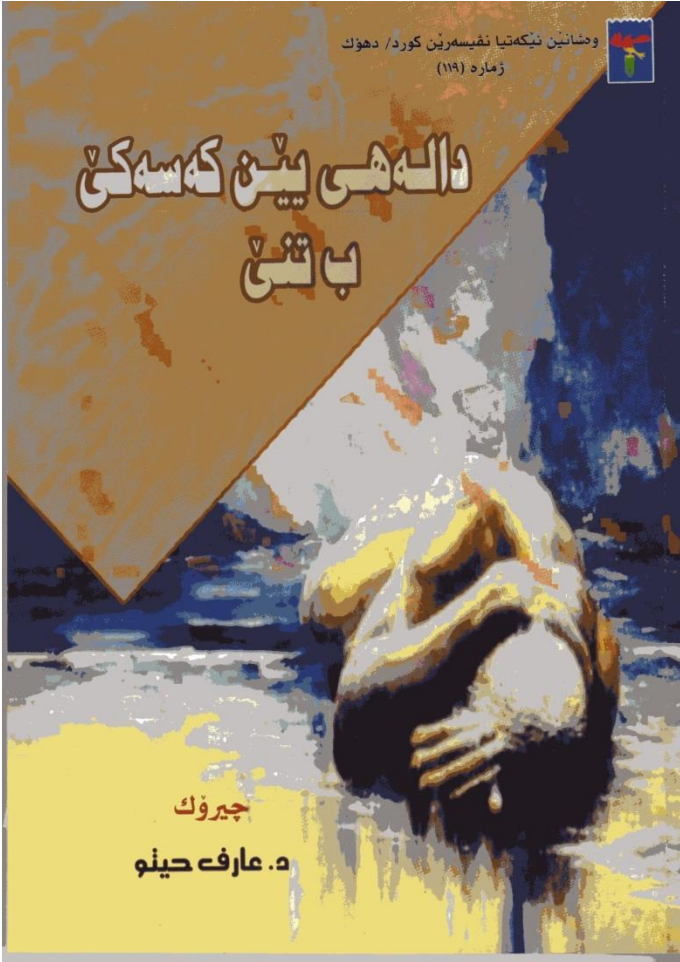
ژماره (١١٩)

دالهي يين كهسكي با تي

جیروك

د. عارف حینو

د. عارف حیتو

داله هی یین که سه کی ب تنی

چیرۆک

- دالهه‌ی یین کهسه‌کی ب تنی
- نفیسه‌ر: د. عارف حیئتۆ
- چیرۆک
- ژ وه‌شانین ئیکه‌تی یا نفیسه‌رین کورد/ دهۆک
- وه‌شانا هژمار: ۱۱۹
- به‌رگ و دیزاین: مه‌سه‌وود خالد گولی
- مونتیی به‌رگی: ژ ئه‌نته‌رنیتی
- ژمارا سپاردنی ژ په‌رتوکخانا گشتی: ۱۲۵۵
- چاپا ئیکێ: ۲۰۰۷
- چاپخانا: هاوار- دهۆک

هه قديتن

عه‌ئران تیرۆژکین روژی داف – داف دنخافتن، دیمێ روژی
 وه‌قارا خوه یا "نهرامسین" ی داله‌قاند بوو سه‌ر هنده‌ک چه‌زین
 یاخیبوی ل به‌ر ده‌رگه‌هی "ماری ئه‌نتوانیت" ی، هه‌ر دقئ
 کئلیکا دیرۆکی یا مشتی کار و سستی، سیقین رووسورین کو
 دلئ مرۆقی ژ دوورقه‌ دچیتی و ئه‌وین رزی یین خه‌لکی ژبه‌ر
 بیه‌نا خوه یا گه‌نی رادته‌قین... قئ له‌حه‌زا مشت ژ چوونی
 یان هاتنی، بارکرنی یان دادانی، چه‌زین ئاهواری یین ل
 به‌هه‌شتی سه‌مایین دکه‌ن یان بزوتین ئه‌هریمه‌نی ل دۆزه‌خی
 به‌لایی دکه‌ن ... دقئ کئلیکا هه‌می تشت ته‌قلیه‌ه‌ف دبن و تیک
 دره‌سن. هاقیبوونی ره‌هین خوه دناف په‌نجین ئارمانجی دا د
 شووشتن و مینا بووکه‌کا پلاستیکی دجامخانه یین
 سه‌رنجراکیتشدا دله‌بیزی.

ئه‌و خانما سه‌وداسه‌را هیژ خوه دناف چ ئاهه‌نگین فه‌رمیدا نه
 دیتی، ب به‌ژنه‌کا شه‌به‌قی، ب ده‌نگه‌کی شه‌هوه‌ت ژئ دباریت
 و ب له‌شی خوه یی ته‌هاره‌ت ژئ دزیت، ب گاقین کورت و ب
 دوودلی ب نک منقه‌هات، یان ژئ دبیت ئه‌ز ب نکفه‌ چوو بم و
 ب ئاوایه‌کی خوه خووساندکی من خوه ژئ نئزیک کر بیت، ب
 ده‌نگه‌کی کوور و مینا پسته‌پسته‌ سیخوران دگوته‌ من:

– ئه‌ز دزانم تو ب تنئ نه‌ شیئ په‌ترمه‌کرنئ بکه‌ی!

هزارهها بیرهوه‌ری یین گیروکری، سه‌رژیکری، دبیردانکا مندا
 ئازریان و به‌ژنا وی یا زراف و هکو سیتافکی ژ له‌شی من
 دکه‌فته سه‌ر ریکی و ب نازکی دلفی... من چ جارن وه‌سا خوه
 نازک نه دیتبوو، لی نازکیا هه‌قبه‌ندییا مه و ده‌نگی وی یی
 دگه‌ورییدا مایی دبوو ته‌وژمه‌کی کاره‌بی و دناف مه‌دا هه‌ست
 و نه‌ست و پالینه‌ر د به‌زاندن.

ژنشکافه لیفین وی ب رژی ل سه‌ر ئیک رابوون و هه‌روه‌کو
 بریاره‌کا مجد ژ شانه‌شوونه‌کا بلند ده‌یته خواری، ب له‌ز
 به‌ردا:

- لی... ئەز نه به‌ره‌ه‌م پشکار بیم!..

بای ل کراسی وی یی گولگولی ددا و سینگی وی دبن
 کراسیقه قیت دکر، له‌رزینه‌ک که‌فته هه‌ستا من، موویین له‌شی
 من گژکرن. خه‌مۆکییه‌کا هلگرتی ژلیفین من دباری، ده‌می بی
 گیولیی رۆژباشه‌کا سه‌رپی ژکونا بای به‌ردای و خوه ل هیفیا
 چ به‌رسفین سار نه گرتی.

ئهو دزانیت بیده‌نگیا من بزۆته‌کی هه‌له و ب هه‌قۆکه‌کا ساڤا نا
 فه‌مرییت... به‌ری په‌شیمانی خانه یین مه‌ژی من بکه‌ته مال و
 چ په‌یفین دی نه ببن قوربانی ئاتافی. نیرینه‌کا پرسیارکه‌ر، مینا

تيران ژچاقين من په شين، مژيلانكان هيدي هيدي چاقين وي
به ر خوارې پالدران، لي تيرين من بين په مېووي دناف چ
وهرگوھيزکاندا غه واره نه بوون.

بيي سهرې خوه بلنډکته و چاقين وي بکه قنه بهر ستيرکا
چاقين من بين هيري ژ پرسيارين بي به رسف، په يقين خوه
ژ زنجيرکرن:

— دبيت د ثابندهيدا!..

بيدهنگيه کا کوژهک کوونې خوه قه دا، خه نده کوکي گه وريا
ئوميدې گرت و هوربا دناف خه ونين ته نابوونيدا رازايي بو...
في رهوشا نه چاقه ريکري، هر دوو پين من ل سهر چيمه نتويي
خاف کرن، ههروه کو ب هزاران زنجيران هاتيمه گردان.
جاره کا دي ل به ندا گودوي چاقين گومانې دله بيزين، هزاره ها
پرسيارين نووترکي ژ شوون پينگاقين هيدي و کورت شين
بوون:

— نه ز پيشه ناچم!..

ئو په رده بين هوري و مه ي ل پشت رازاندي، پشتي نه ز
کریمه دگيزه فانکه کا سينگوشه بييدا، هيشتا گلزي ب گوشا

ليٿفين منڻه سيڪوتين ڊڪت. ٽه گهر ل ڦڻ دهليفا ته نگاڻ ڙي، چ داران نه قرينم ... ٽه ز و به ختي خواه!!

وهروهرا سميت وهڪو روليتي مهڙي من بادا، گولهيهڪا قاجاغ و پيجهڪ ڙ جورئه تهڪا پاش ٽيخستي ل سهر مالڪا جينيڪي دانان.

دويڪيلا جگارهيان و مهڙي يين مشتي پهرداخان گرهو ڊڪر، دستقوتانهڪا هرايي و چهند چاههڪين راسپوتيني، چ نه ما بوو ڙ سهران ڦه بين، ڪي ڊي به تن! روليتا سميتي يان ڙي جينيڪا بي جهوسهر!؟

— ڪيڙان سويي پري بيت، ڪهفتن ڊي بيت.

— خواه ڪوشتن چارهيهڪا بيٺيڙا ڪهڦنه، ڊي هه موو بهرنامين
ٺاشتي تئڪدهڦه!

هندي ٽه ز هاتمي ... پيناسهڪا ڙ ههڙي بو ئيديومي
"خواهڪوشتن" دناڦ فه رهنگا پهيقاندا بينم، لي پهرين
روڙنامي هه والهڪي سهير رادگه هاند: ل وهلاتي سويدي مافي
خواهڪوشتن رهوايه.

فلاشباکه کا نہ ل بیرئ ہمی بہ رویاٹ داگیر کرن، مینا فلمہ کی
چہند جارکی ل سینہ مایی دیتی، ل بہر چاقین وی دشہی:

سہ رہہستی ریہ نہ تراشی و سہر گژاٹژ، مینا کہ سین تازہ ژ
خوہ لیکدانہ کا ژ نشکافہ تہ قافبووین، ل بہر دندکین
ہوورہ بارانی ب پیا ددا ری.. ب سہرسورمایی ہیٹ دکرہ
ٹاقاہی و جامخانہ بیئ ہر روژ ددیتن و دہر را دبوری..
وہسا دہاتنہ بہرچاقان کو ٹہقہ جارا ٹیکی یہ دبینیت. ب
دانہ کی روژا پہیادہی گہشتہ بہر دہری سہرایی، دہستی وی
بی راستی دہریکا وی دا، یاری ب بہر رانی وی دکر و تبلا
جہلہ بکی ہموو موویئ لہشی وی دلہر زاندن. دوو ہسپین
کہ حیل و عہرہ بانہ کا میری پیٹہ، ہہیبہ تہ کا چیکری و ترسہ کا
نہ پهن، ہہموو چاقین ل سہر ہہردوو لایین ریکی مشتی
پرسیار کرن. سیمایی ٹورسؤلایی و ہکو ٹاٹروویہ کا بلہز دہزرا
وی دا بوری، خوہ تی و ہرکر، رووی وی بی نہ شوشتی ب
جامی قہ و ہرمت و دلۆپ ژ پرچا وی یا تہر دبارین.

ہہسپ چ ژ دلینیا مروٹان نزان!

جارہ کا دی، من روژنامہ خواندہ قہ و باوہر ژ چاقین خوہ نہ
کر، رامانا وی چپہ کو مافی خوہ کوشتنی رہوا بیت!!

هه موو پیناسه یین خوه کوشتنی، ئەوین من دھزرا خوه دا
چاندین، هلوھشیان و بشکوژین ئەزی ژئی شین بوون. لی من
نە دزانی ئەز ئەزەکی رویت و خوه سەرم یان پارچە ئەزەکم ژ
ئەزەکا مەزنتەر و بەرفرەھتر.

ژ میژە وەرە مافی وی کوشتنی من دایە خوه، لی من چ جارەن
ھزر دمافی خوه کوشتنیدا نە کرییە!

— ما دبیت مروۆفی مافی وی کوشتنی ھەبیت و مافی
خوه کوشتنی نە بیت؟!

وہ دیارە ئەز نە مولکی خوه مە!

ئەز ئەزەکی مەزن و نە ریکوپیکم، گەلەک ئەز ب موویین
لەشی منقە دەین و گەشە دکەن. قان ھزران ئەز دقولاچەکا
مریدا حسار دابووم، مەژی بی من دکریارا خوه قەرساندنیدا
بوو، ھەقالا من ئەز ژخەوہکا گران و دریز ھشیارکرم:

— تو.. مروۆفەکی رەشبین و گرچنی!

ما دی بۆچی بی گەشبین بم، ئەز دگەل خەمی مەزن بوویمە،
خەما دومدريژ ئەز فییری جگارا و تووتنا بیھۆشکەرا خۆش
کرم، دەمی جگارین من بین تووتنا بیھۆشکەر تەقاف دبن، خەم

جگارا ددهته من و کوونی خوه ل هنداف چهزان قه ددهت،
 هاوارا من دگه ورییدا دخه ندقینیت. پشتی ره شبینی هه می
 هاندەر و پالینه ر و ئازرینه ر قه مراندین و ب عه قره کی خرش
 داپوشین، ژ نوو گولستان هه ست ب ره شبینی و گرچنی یا من
 دکهت. ئەف خۆلیسه ر دوژمنا ره بهن، خه ونا ب بوهاره کا
 گه شفه دبینیت، خه و نروژکان ژیا نا وئ یا کریه کوتان و
 خه یاله کا به رهاقیتی..

ل شوونا کو گوهدار یا به رسقا من بکهت، قه له مه کی سؤراقی
 ژچانتا خوه یا چه رمی ئینا دهر و ب توندی ل سهر لیقین خوه
 دشداند، په رمووچکین سؤراقی ددانین وئ بین به فرینی
 سؤرکرن. ما دئ چ بیژمی؛ ره شاتی ره شماله کا کوچه ره و ل
 سهر ئەنیا روژین من یا رازایی، بوهار قه دهره که دهری مالا
 من نزانیت. که ربین من ژ پرسیارا وئ یا ساده و ساویله که
 بوون. ما دئ بوچی که ربین خوه قه که م؟ ئەف ره شبینیئا ئەو
 ژئ دبیزیت که تواره که ویرایه من و ئەز یئ ئابلوقه دایم..
 دناف ره شاتیدا یئ راهاتیم و من ب ره شبینی گه شه کریه!
 پیزانین گه شبینی ژکیفه دئ هین؟ ب گیانه کی خه مگرتی، دا
 په یفا خوه یا فیریایی یا داوین ببیژم، لی شه له ژانی و بیزاری
 که ربقه بوونا من سار کر بوو.. بی په یف، هزاره ها خه به ر و
 گازندین ئەنتیکه ژ چاقین من قه دره سیان.

ب راستی ژى، دحه زره تا ئه فى ديمى سپه هى و شرين دا،
بيدهنگى جوانترين هوزانه، پيڤاژويا دريژا همى هوزان و
قوربانى بين من بين ژبيركرى، هه ڤركيا دچاڤين خه و ته دا
متبووي به لى نه كرن.

همى بيرهاتن بوونه ستونا نيفا مالى و بيدهنگيا من
دحه زره تا فى ديمى كولاچكرى و ته بيسوكيى گولستانى دا،
ويژه كترين ژيانه. همى ستران و له ييزتئين ل سهر ده پي
شانويى هاتينه پيشكيشكرن، دچوارچوڤى ئه زه كى پنى - پنى
دا، مالچوو كى پيزانينان ئاڤز نه كرن. هه ر كوڤكه كا "عزيز
نسين" تلخه كا بلغمى زهر و زه بوكه ك چاڤين گولستانى بار
دكه ن. ئه ف چاڤين دكولاتيى دا كزگرتى، ژ مه ودايى بلغمى و
چيڤانوكين په هله وانين "دؤن كيشوتى" و ئايينده كى مشتى
زه بوك زيده تر نابوريت. چهند بوياغ موكمتر و ره سه نتر بيت
بيهنه وي تووژتره .. لى كلچيف چ گوهورينين بهرچاڤ، ژبلى
بوياغكرنى، ناكه ته سهر چاڤين رهش و بهر فره ه

-له شى من هه مو وي بوويه گوھ ل بهندا په يفه كى يان
هه ڤوكه كا سه ودا سهر كو دبيرانكا من دا كوونى خوه ڤه نه دا
بيت.

چەندىن پەيغۇن جان و ھەژى، من كرىنە گول دېر بەرچە ما
 ھېستنا وى دا رەشاندىنە، چەندىن ھەقۇكىن رەشىپىن و
 خەمگىن من كرىنە كەمەر و ل دۆر بەژنا وى يا زراف باداينە..
 ھەر جار دېئۇم؛ ئەقە كادىنا پەيغۇن جان زوھا بوو، لى دەمى
 ب رووئى خوە يى بېگونەھ مزگىنىيا ھەلاتنا رۆژى ددەتە
 چاقان، ھەگبەيا پەيغۇن نە گۆتى پىر دېتەقە و ھەر وەكو بو
 جارا ئىككىيە دېينم.

ژنشكەكىقە من لى قەگەراند:

– ئەز برسېمە!

+ ما برس نازكيا پەيغۇ و ھەيىتە دلېنىي ژى گرى ددەت!؟

– ژبرسى، برس دزىتن، برسەكا شەرقان!

+ ئوھوووو... من تو دقئى وەكو تو ھەي، وەكو بەرى.

– وەكو بەرى!

ھەر ژ دەمى ئەز بېي دلى خوە قەپەشىمە دناف گىلەشوكا قى
 ژيانىدا، ھەر ھوسا بووم، نە من چ نافتىن درەخشان ل سەر
 ستىران نەخشاندىنە و نە چ جاران خۇدى دەھوارا من ھاتىيە.
 ئەز – ئەزەكى برسى – و بى ناسنامە، ل سەر جاددە يىن

چۆل سترانین غەریبى و ھاڧىبوونى دىيژم.. ئەڤە بۆچى ئەم
 دئىك ناگەھىن، ھەر ئىك ژمە ل ھەسپى خەوتىن خوە يىن
 سەرمەدى سوارە و بەرەف رىژگەھەكا نە ديار و نەپەنڤە
 ددەتە رى.. ما كى گۆتىي حەز ژمن بكت، ئەز ئەڤەمە، ئەڤى
 ھەيى. بەرى كاروانى ئىشاندىن و ھلوشاندنا خوەيى بگەھتە
 سەرى رىكەكا ئاشكرا، دەنگى وئى يى نازك ئەز ڤەگەراندەم:
 — نە گونەھا منە ئاشكى تە فرەھ بىت.

+ چەند ئاشك فرەھ بىن، مەژى پان و گەرم دىن و دئازرىن.

— من گۆتە تە! گرچنىي تو يى گرئىداي!

+ دىبىت ئەز خوە دگرچنىيدا بىبىم!

— باشتەرە تە ئەز بڤىم وەكو ئەز ھەي، نە وەك تە بڤىت !

+ ئورسۇلا..

- ئورسۇلا كىيە؟!

ڤى پرسىارا وئى يا مشت ژ گىردارىەكا نە ئاشكرا ھشىن من
 ئىنانە سەرى من و چاڤىن من يىن دوور بەر ب دىتتا
 بۆھارەكى ڤە چوون. سىتافكا بۆھارى ب دزىكىڤە ل بن پەرىن

ئادارى گول دخوارن. جارا ئىككىيە كو ئادار سلاڧىن گەرم و
 فىريايى دەهستىن من يىن باركرى وەرناكەت و دبۆرىت. ھەمى
 ئاداران، ئەز و گولستان ب ھەقرا ھەقركى يا رەونەقا ستىران
 دكەين، ھەتا ھشىاربوونا ئەلندى ھەردوو كەزى يىن وئ
 دەستىن مندا ب تەنابى دنقستن و گەلەك جارن من ناڧى وئ
 دكرە ئادار. چەند ئەڧىنا وئ ددلى مندا پتر لى دەت، بياڧى
 خۆشى پان و بەرفرەھ دبوو، دلنى دزەبىرى. من گەلەك
 ھەولدا كو خۆشى ب دەستان بگرم و دەستەسەر كەم، لى
 خۆشى پەيڧەكە؛ رامانا وئ دفەرھەنگى دا نىنە، ئاقروويەكا
 بلەزە ددەم و جھەكى دياركرىدا، بېھنژىنەكا دەسپىكا پايىزىيە،
 بەرى مژىلانك ھەڧ ماچىكەن، ئەو دناڧ بايدا غەوارە دبىت.
 ھەرچەندە يا بى كىشان و پىڧانەكا دروستە، لى مينا شوون
 بزمارىن دديوارى قوتايىدا، شوونوارىن خوە ل سەر روويى
 ھەستى دەھلىت. ھەستا من، ئەڧا نازك و ساويلكە، مينا جامى
 حولى يە.

گولستانى يان ئادارى! ئەز ژھەپارە يا مۆر كىشامە دەر و ب
 فىلبازىيەكا چىكرى پرسىار كر:

– تو كىڧە چوويى؟

+ ما دى كىڧە چم؟ ژ تە بەرەف تە!

- تو ب چ فه مژوولی؟

+ من ل بهره چیرۆکا ئەڤینیا مه بنقیسم.

- ما چیرۆکه یان سه رهاتییه؟

گرنژینا وی ل داویا هه ڤوکێ واتیه کا فه شار تیا مه ره مدار تیدا بوو، لی به ریخودانا وی یا درێژ بیاقی هزر کرنی دگر نژینیدا قفلکر، ئیدی نه گرنه گه ب گرنژیت یان ب تنگژیت، ئەز هند ژێ نیزیك بووم هه تا دووری فرهه بووی.

سه ره بهستی، تبا به کێ پین خوه ژ ئاخێ بلند کرن و هه سپان دا پێ، رووی وی یی ب جامی فه وه رم تی و خه یالا وی یا نه چه جمتی د وه غه ره کا ئە سیریدا بوون، ئورسؤلا ب پشیکا خوه یا نازدار کریقه مژوول بوو، یاری دگه ل دکرن. ده ستین وی خاڤ بوون و رووی وی ته زی. ده می هی دی تیلین خوه گه هاندینه سویره تی خوه یی ته ر و ته زی، ب ته قنه کا قه هوایی هاتبوو بۆیا خرن. ل دۆر خوه زڤری، ده نگێ باز دانا هه سپان ده اته گو هی، هه می تشتین به ر هه ست چه مدی بوون، تنی شوونواری خهنده یا ئورسؤلایی د لیدا گه رم بوو.

جارنا هنگا فتن ره فتارا مروڤی دگوهوریت. من گه له ک هه ولدا کو خوه دگه ل ره فتاره کا دی بگونجینم، لی ژ خوه بوو. چبکین

بارانی پہنجرہ دقوتا، ہر چاقین من ل دہرگہ ہی بوون،
بہلکو راشیل بہیت، لی گولستان؛ ئہوا من ناقی وی کریہ ئادار،
ل سہر عہرشی بلند رازایی بوو، نہ ئہز دگہہشتمی و نہ
چاقین وی ژ بلنداہیا لہشی من بی بچووک قہترہ دکر.

میناکی سمیتی ب دیواریفہ خوار ببوو، گوہی من ل سہر
میزی، خوین پیقہ ہشک ببوو، مینا سؤراقا تۆرینہکی خویا
دکر. چ راشیلین ئاداراوی ب پیژنا گولستانئ نہ ہاتن کو بو
پیشکیشکہم، ئورسؤلایی ژئ نہ گوہی من دقیت و نہ پیڈقی
بی ہہیہ.. گوہی من بی گرنگ و سپہہی، بی بہا مال سہر
میزی و!...

*

ئادار - ۱۹۹۸

قەرەشيان

چاڦين ئاسمانى دخوته بوون، مژى ھەمى ھەيبەتا چىاي كر
 بوو كاغەزەكا ئەڦىندارىيى و دبەرىكا سنىلەيەكا چوارده ساليدا
 ڦەشارت بوو. بەرى بەفر چارمىكيا خو ل بن بارانى ڦەدەت،
 بايەكى تەزى روويى پەنجەرا بەكرۆى راموسا و سىمفونىيا
 دەنگى باى ھەمى سەربۆرا ژيانا وى ژبىردانكى ڦالا دكره
 چاڦان. روژانين ترسى، برسى، رەڦىنى... روژانين خوینگەرمىي،
 شورەشى و بىروباوهران، ھەمى دڦلمەكى دوكمىنتيدا خرڦە
 بوون و جىهان ھەموو دبوو شاشەكا سىنەمايى و فلاشباكى
 ڦى فلمى دەھاتە دووبارەكرن. جگارەكا دى بەردايى و دبن
 لىڦلىڦكانڦە گۆت:

— "بەر ل جەھى خو ھى ب قەدرە..."

ھەروەكو پەنجەرى ئەڦ گۆتنە ژ لىدانا دلئى وى بەيىستى،
 دەنگەكى كەھى يى چ جاران گوھلى نە بوويى ژ كووراتيا
 وژدانى دەھات و لئى ڦە دگەراند: "بەرىن بئى قىمەت و
 بەرھاڦىتى، ل ھەر جەھى بن وەكو خوھنە!!"

جارنا ھشياربوونا وژدانى رەجڦكەكا خوڦشىي ددەتە مروڦى،
 مينا رەجڦكا كرىارا سىكسى، خوڦشيەكا سەير و تايبەتە،
 ھەستكرنا ب گونەھى دكەتە بىروباوەرەكا دى و ژيانى پئى
 ددۆمىنىت. ھندەك دبىژن؛ "پىرەك ب گانەكى نا بن قەحبە"، لئى

ل ھەمبەر وئ ژی دبیژن بەر یخودانە کا حیزا مەرھمدار سەرئ
 وەر یسی دسەرداچوونییە، یی سیقەکی بدزیت، دئ گایەکی ژئ
 دزیت. ما نە بەکرۆی چانتکی خوہ ژ حەزان داقتا و ھەقالین
 خوہ بی نان ھیلانە دچەپەرئ گووینی دا، ما نە وی ئەو
 پیلاف ماچیکر یا مین دکرنە دریکیدا؟! ما نە ئەو بوو یی بەری
 ھەمیا قەگەراییە دەستپیکا خوہ یا ساویلکە؟!... وی ھزار نافمالی
 کرن ھەتا کو میر زەینەدین لی ببۆریت و بەھیلیت نیچیرئ ل
 ئاقارئ وی یی پەر جانکری بکەت؟! بەکرۆی ب ھزرکرنە کا
 دەنگ بلند، ھیقییەک بر و ئیک ئینا، تایی ئەنیا وی ببوو
 سۆرگولە کا خوناڤگرتی و ژبەر دئاخفت:

– ئەگەر ئەز دربەکی نە وەشینم، ب دەھان درب دئ پشت
 قوونین من کەنە مەیدان!

دەمی دەستی خوہ یی کلینس تیدا گەھاندی ئەنیا خوہ و ژ
 وەغەرا ھزرئ زقپی، ئاسمانی چاڤین خوہ گرت بوون و
 ژانەسەرئ ھەردوو چاڤین وی زیق کر بوون...

– فەرە سۆبە خوہ بگەھینمە رەخی میری.

ل سەر چوارلەپان ل بەر دەرازینکا میری د پەوی، مریدین
 میری پاپۆس دبرن و رۆناھیی ھەمی کوژیین تاری قەگرت

بوون. دەمى دەنگى رەوينى نقيژا سۆفيان تىكداي، ئەنيا مىرى
گرى گرى بوو. بلەزتر ژ دەنگى و سقتر ژباي بەكرۆ يى ل
سەر چوار لەپان كەفتە ھەمبەرى مىرى.. ب كوبارى و نيرينهكا
پر چريسهت ژئ پرسى:

- تو چ كەسى و تە چ دقئت؟

+ ئەز گوستيركا سولەيمان پينغەمبەرم، من ژبو تبالا مىرى يا
خوہ بارەبوو كرى.

- ئو بەرى نھۆ تو دتبالا كندا بوويى؟

+ ئەز سستريەك تيز بووم، ب بەژنا گولین باخچەيى مىرى قە
بووم.

دگەل گرئژينا پر ھەيبەتا مىرى پەر پيئقە چيبوون، دەقى وى
مەزن بوو، دەستى وى دريژ بوو، تيلين وى مينا تەقنى
تەقنپيركى باژير ھەمى قەگرت، چ نيھانى نەمان چاڤين وى لى
ليس نە بووين. ئەو پيرەژنين بو نەڤيکين خوہ بين ھيتيم ژ
بەرى سيلى كڤارک دئينان، دناف لنگين وى را دبورين و
ئەگەر دەقى وى يى مەزن پر نە ببا، ئەوى رۆژى دا زارۆکين
شەھيدى زک قالا مينن. سيبەرا مىرى بوو، ھەمى ھەژار وەکو
ميريا ل بەر پى بين وى بين گران دپەرچقین. لى ھەر دەمەكى

بهراز گه هشتبانه دانگا شویره، دا په رسیف هیتئ و ههمی
گولله بین وی دچرک بوون.

رؤژه کی، تیرؤژکین ئیفارییه کا دهستیپکا هافینی په نجه را ژوورا
وی دقوتا.. ل وی دهمی شنه بایه کی نه رم ماچی دکره گولین
گه نمی. ئه وی ژنکا نافی وی گولیچن و پشتا وی ب فیدانا
گولین گه نیمفه چه میایی هه تاکو بوویه نیشانا پرسن، چاقه کی
وی ل دهشتا دوبانی و چاقی دی ل وی کورکی شالوکه کا
دهقلو ددهستیدا و بهری دوازه سالان گلزانکین وی فه دکرن:
- وهی ی ی.. چهند یی نه چه جمتی بوو!

ئاخینکه کا کوور هه موو بای دپشین ویدا گوهوری و روندکه کا
سویر رووی وی یی به قه مۆکی کره جوک و شت راوه ستا...
پاییزه کا ئاخلیفه بوو، دهمی تللییان ب قاچاغی ل سهر پشتا
هیتسه کی گه هاندییه گونده کی بینفره ه و تیکه له ژ خوشی و
ئیشانی.. ئه و سینگ هیتسه شیر تی نه گه ریایی ب رازیبوونه کا
ژ دل کره یاریوک ددهستی گه نجه کی دیم وهستیایی و چاف
پر هیفیدا، ئه و ئیشان و وهستیانا هه، گه له ک یا خوش بوو.
ره هین خوشیی ژ ئیشانی دبن، بین ئیشانی ژ خوشیی دبن..
ئو ژیان هه فیکه کا سهیره ژ ئیشانی و خوشیی!

گرنڙينه ڪا ڪزگريوڪي ڙينا وي يا ٻوري ڪره فلمه ڪي سينه مائي
 و مينا خه ونروڙڪه ڪي ل بهر چاقان دبوري، ده مي مه لوڪ
 دڪيشان و سترانين ٺاڙاڊي دستراندن! چهند هه ز دڪر په يفه ڪ،
 ب تني په يفه ڪ ڙ وان سترانان دهر گوليقيدانئ را بهيته بيرئ،
 لي بيردانڪا وي خائينه و ٺه زماني وي فير نه بوويه دره وي
 رويس بڪهت. بايه ڪي گهرم روويين وي بين خوناڦگرتي
 ته زانندن و ڙ وهغرا هزري زفراند، ل دور خواه زفري، ڪوري
 وي يي دوازه سالي، خوداني شالوڪا ده قلو ب بهر چاقان نه
 ڪهفت، دلئ وي ڙ سينگي فه رست و ڙ دل قيژاند:

– ديموڪرات! ديموڪرات! ڪوري من ديموڪرات!

بله ز و بن ٺاراسته بين دهستنيشانڪري دباڙنه ڪي فالادا دزفري،
 گوليپن وي هه مي ڙ دهه مه نا وي ڪهفتن، ب زه قبي وهربوون.

– وهيلا ل منئ، خوليسهر دوڙمني! بابي بهرزه، ٺه فه ڪور ڙي
 بهرزه بوو.. وهيلا ل من ب رهشئ خوليسهر دوڙ ... منئ.

ههروه ڪو عهرد ڪون بووي و ديموڪرات داعويراي.. داڪي
 وهڪو هه سپين چينج گوليپن گهني ل بن خواه دهه رشانندن و
 زيماره ڪا دلسوڙ دڪر. لي ڙبلي رهپ رهپا پي بين خواه ههست

ب چ تشتین دی نه دکر، بیده‌نگییه، شه‌قه‌کا هۆف و دلره‌ق ب سه‌ردا هات. نه ئاگر قنییه و نه هه‌یف ل ژفانی خوه هاتییه.

"برومیتوس"ی خوداوه‌ند، چرایه‌کی گه‌ش ژ له‌شی رۆژی فه‌کر بوو، ئوو دتانی هات.. لی ره‌شه‌کین به‌کرۆی ب ریقه‌گرت، کره دکارتونه‌کا جگارین قاچاغدا، ئوو دبن په‌رین شه‌قیقه ژ ئافی ده‌رباز کره لایی دی. برومیتوس ب دزیی هاته‌گونه‌هبارکرن و ژنکی بازدا، ره‌شه‌کان دا دویف.. هه‌تا دنهاله‌کیدا چاندی و ب سه‌ره‌رازی ژنیچیرا خوه زفرین.

به‌کرۆی ده‌ستی خوه ل ملی وان دان و ب شانازی دگۆتی:

– "ئه‌گه‌ر دیتم ئه‌زم، ئه‌گه‌ر نه دیتم..."!، ئوو به‌ردا که‌نیی.

پشتی ژکه‌نیا خوه یا کریت ته‌فاقبووی، ب رژی پیقه چوو:

– گۆته‌کا مه‌زنانه و دقیت نه‌هیته ژبیرکرن.. چ وه‌لاتینی ب سه‌ر پاراستنا کلتور و پاشمایکین بابکالکان نا که‌قیت. ده‌می سپیدی، تبلین "جۆبیته‌ر"ی دریژ بووینه به‌ر په‌نجه‌را و هه‌می زه‌قییان، جه‌نده‌که‌کی ل به‌ر گه‌نیبوونی و گیانه‌کی دلقوتکی سینگ لی پاونگری هه‌لگرتن و ب دلۆفانی دانانه په‌نجه‌را دیروکیدا، ئهو په‌نجه‌را به‌کرۆی ده‌مین سه‌رخۆشییدا جامین وی دشکاندن و ب پرتین وی بین شکه‌ستی که‌قالی

دیموکراسی د نه خشانده لږ بهرزه بوونا دیموکراتی دناڅ
تاریستانا شه قیدا و نه دیتنا جهنده کی وی خالا ئالوژی بی بوو.
ناڅی وی ببوو ئه ژدیهایه ک دریا ره قاندنا جگارین قاچاغدا و
ئیدی نه ما مه لال مه ولیدا بخوینن.

ژبو کو به کرو ههست ب چ گونه هبارییان نه کهت، په راڅی ناڅی بو
بیهن و دلقتکا دیموکراتی هیلا و ل به روژی گاره ی دنگ خرڅه
دکرن، دنگین چووچکان، شقانان، که رین په زی... دنگین دزیکه ران،
شوره شگه ران و دهر به دهران، هه می دنگین ژبیرکری و بین نه
ژبیرکری دادعویران و ناڅا دیموکراسی ب سه ردا دکر. زکئیشانه کی
گرت و ژبه ر به رسوژکی هه وی څی نه دکه فتن. ل روژا جه ژنا ژ
دایکبوونا میری و ل بهر دهر گه ه می مزگه فتا پیروژ، ئه و به ژنا مینا
قورمی که زوانی و ئه و دیمی وهک بی بوما ب دیموکراسی
سه رخوش ببوو، ژنشکافه بو عورعورا وی و قهره شیا ب ئه یوانیڅه،
سه ری وی گرتن، بی مفا بوو. ئاشکی وی تهحه مولا چ تشتان نه ما
بوو، مینا به رازین بریندار، بهین لی چک ببوو، زهر و پیتی، خاف و
له رزوک، چاقین وی بین حیزه که ل دهست و په یقین هاریکار بوون.
جوانمیران نایه ت پیڅه دخواندن، تابړک دکرنه دهستی... لی ژخوه
بوو. دهم بو دهمی خرابتر لی دهات، دبن خوه دا چوو، دهلنگ لی
گریدان، دهلنگا هافیت و بیهنه ک ئیخسته جقاتی، که سه ک نه ما
دهستی وی ب دنفیڅه نه بیت.

"برومیتوس" ئى چىرا قى، ئەو پىرەژنا كىفارك ژى ھاتىنە ستاندن، ئەو كوركى دوازده سالى بىن شالۇكەكا دەقلۇ دەستىدا و دەنگى "جوبىتەرى" ل ئاسمانان، گەھىشتە بەر دەرگەھى مىرى و مانگرتن. دەنگ ژ جقاتى بلند بوون، ھىندەك شەرمىن بوون و ھىندەكىن دى ب بى شەرمى گازى دكرن:

– قى لەشى پىس و گەنى بگەنە دەستاقەكىقە.

مىر زەينەدىن مىرەكى پرى سەربۆرە، ئاقلمەندە. ب گرنژىنەكا خەمۇكىيا توند و مجد فەرمان كر:

– بلەز ببەنە نەخۇشخانى و چارەسەر بگەن.

پاشى ھىدى ل جقاتى زقرى و گوت:

– كارى مە ب بەكرۆى ژى دقەتيا!

فەرە ل دەسپىكى مىر خوە قاىيل كەت، پاشى خەلكى! ئەزا وى، ب فېلبازى دگوتە نەھشىيى:

– ھەر مللەتەكى گياندار، ھەمى جورىن مروقان تىدانه، فان ھەمى جوران مافى ھەى دەرگەھى مىرى بقوتن.

*

نيسان ۱۹۹۹

ل سے یرانگہ ہی

دقان كولانين هه دا، ئه وين ب ئيمپراتورى خوه قه به رزه بووين،
هزاره ها كه رنه قالين ئه فينيى و پيكفه گريدانى دبيرانكيدا دزين،
ئو دبيرانكا نهو بوويه تهنه كه كا گلئشى و ل بهر ده رگه هى من
بى كو گه لك ژته نه كا خوه يا گلئشى خه ريب بووبى ژ گرا دا
ته نا نا بيت.

مروقى ئالوز، هه ر تشته كى خوه پئقه گريده ت، دى بى ژيتن،
خو ئه گه ر ده مده مى بيت ژى. هه ر تشته كى دگه ل مروقى
بژيت، ب ساناهى كه هى و كه فن دبیت و مروف پتر پئقه ده يته
گريدان. ئه ز هزر دكه م پشتى رووبى قان كولانان چرمىسى و
له شى وان بى ته ر و نازك مشتى كه ندو كور بووى، هزرا من
گه نج دبیته قه.

هه ولدانا من؛ هه رده م شه ره كى په ر فه كرىيه د هه قذرئيدا.

سيبه را په يقان دهوندرى ئه زمانه كى بى په راقدا، فه ريژه كا
سپه هى و نيغ فه شارتي، مينا سوولافان ب سه ر هه ستين من
بين نفيسه ر و وه رگر، فه قىي حوجره يان و گوتاربيژئى روژا
ئه ينيى، ده يته خوار و هه ستا من بى ته ر دبیت. راهاتنا مروقى
دگه ل له ييزتنا رهنگان و ژه نكيبوونا ميناكان هه موو په نجه ريئ
ژفاندار و فه كرى بين به له خ دخه وخينيت، ئيدى چ بلبلين شهيدا
ب هه روه سترانا بو سه ره بستى نا سترين. بشكوژين قى

هزرا هیژ نه گوتی، نه فه بووینه. ئو یارا من یا چاڤکه سک
دبهر مه لوککیشانیږا پشتا وی یا چه میایی دئیشیت.

ئیشان شه نگستی هه بوونیه و گوهارتنا تیلین شه هدئ یه.

گه له ک جاران مروّف په نا دبه ته بهر ڦالیومان، لی ژانین هزرئ
ب ڦالیومان ته نا نابن، هه می په یقین ئارامکر ژئ، هندی ل
سهر ئه زمانان دهینه گوتن و فه جوین، یین ئیکسپایر بووین و
ئیدی نه ما په یقین رویت و دهنگدار رولئ خوه یی کاریگه رئ
جاران ببینن.

ل هه مبهر ئه وی ژه یلا سوړ ڦه رستی و دباژیریدا بوو یه
گشتاسب، ئه ز دئازرم، ئه ف ئازریان و هلوه شیانا دهه مان
دهما من پیچه کئ ئالوز دکه ت و دهرزه کا زراف دئخته
دیوارئ باوه ریئ.

ئولدار دبیزن؛ خوه چه ماندن تاعه ته، ئه وی نانی هه ژاران
دده ستاندا بیت سیبه را خودئ یه دکه فته سره عه ردی.
ئولداران ب مهراقی به حسی که نیزه ک و مال و بیلایین میری
دکرن.. ل داویا هه موو سوحبه تان ژئ دابیزن کو پیه کئ
هه سپی وی یی شکه سستییه، نی ژبلی خودئ که سه ک یی
کاملان نینه.

خودى ب تنى يى كاملانه و ئەم ھەمى كۆلەيىن گونەھكارىن!

ئەز و فەرىن ل سەيرانگەھى دروونشتى بووين، مە بىردانكا
خوھ دادقوتا.. دەستىن وى يىن زفروپىتى روويى پەرداغى
دپەرخاند. ئو ئەز، ئەوى شەرمىن ژ زفرايى، ھىشتا تەختى
بروگروستوس مۆركىن پىشتا من ماچ نەكر بوون. من ب
كوورى ھىف دكرە فەرىنا سەرچەماندى و پاشى ب دەنگەكى
خەيالووى من ژ ھزرىن وى يىن مالخوليانكى دەرىخت:

– جارنا دېر قەخوارنا مەيى را ئەز دغاي دچم، لى خەونىن
من دېنە تەم و عىلنجى من ھىشار دكەن!

ھەرودەكو جرفەك قى كەفتى، ب نازكى قەگەراند:

– تە بەھسى خەونان كر، شقىدى من خەونەكا دىتى.

+ خودى خىركەت.

فەرىنى فرەكا شەربەتى دا سەر لىقنىن خوھ و چبەكا مينا
روندكى ژ كوژىي چەپى ژناقبەرا لىقنىن وى ھاتە خوار.. تىشتى
سەير، وەكو ھەموو كچان، چ پىكۆلین پاقتۇرنى نە كرن.. چبەك
ژ ئەرزىنكا وى كەفتە سەر پەرۆكى سىي يى سەر ماسى و

وهكو بازنهى چق ژئ چوون، ته مهت دهره مهكى ل لايئ وئ
يئ ميئزئ ميناكئ روژئ هاته نه خشاندن.

ب ماوهر تيكرنه كا ئه خيلى، بيتهنه كا خوئ چاقئين وئ مانه ب
وئ روژيغه ئه وا ژ كوژيئ چه پئ يئ ههر دوو ليئين وئ
دابه زيه سهر ماسئ.. ئاخينكه ك راهيلا و پيغه چوو:

... "شفئيدي، من دخه ودا دديت مار دبارين، مارين مه زن و
ستور، مارين بچووك و زراف، هندهك د زهر بوون، هندهك
پنى پنى، ئوو هندهك د رهش. ترسهكئ ئه ز گرتم و ئيكي ئه ز
بهردام، لئ ترسا من يا ههره مه زن نه ژبه ر ماران بوو، خه لك
هه موو دسرؤشتى بوون! ههر ئيك ب كارئ خوڤه مژوول
بوو، دكه نين.. دبوغومين و ب بسته هئ سوحبه تا ماران دكرن..
هندهكان دگوت: ساله كا دئ ژئ مار دئ بارن، لئ دئ كه قلئين
خوه گوهورن.. ئوو هه موو پيگڤه داكه نن، هه روه كو نوكته يه كا
نوو هاتيبه گوتن. جار مژئ دهرئ ئاسمانئ دگرت، مار ژ ناڤ
مژئ دبارينه سهر عه ردئ، جارنا ئاسمان دا مژئ هه ميئ
ڤه خوئ و ژ ئاسمانئ ساھئ و سامال، ههر مار دبارين. بارينا
ماران كه سكه سووره كا سپه هئ و سه رنجراكيئ ب ديئمئ
ئاسمانيقه نه خشاند بوو... ئه گه ر مارهك ب بهر پئ بين ئيكي
كه فتبا دا بهرئ خوه ژئ وهرگيريت و دته رئ، ئه ز پر

ژخه لکی دترسیام. من چاقین خوه کرنه چوار و ل ته دگیران،
 تو نه دیار بووی.. ژنشکه کیفه من سه ری ته دیت، یی ب سه ر
 له شی ماره کی پنی پنی فه.. تنی خه لک ژ ته دره فین. هه می
 ئومیدا من د وی مار باراندنیدا، دیتنا ته بوو، تو ژ هه فکی هه تا
 بنی پیا ماره کی پنی پنی.. ئە ز ئیخستمه دهه لنگفتنه کا دژواردا و
 من ژ بنی پیا کره قیژی..."

روندکان رووی فه رینی کر بوو جوکه کا به زهک و خممکین
 وی که هنیه کا ئافزه بوون، روندک دناف کلینسا ددهستی
 راستیدا فه شارتن و ب گرنژیفه به ردهوام بوو.

– دهستی دایکا من ل سه ر ئە نیا من بوو، دبن لیفلینکانفه
 تشتهک دخواند، ئوو مه قه سه کهک دانا بوو بن بالیفکا من. من
 نه زانی کا پشتی مه قه سه کی چ گوت، لیقین وی دلقلین، لی
 ههروه کو چاقین من ب نفیسینه کا ژ دوورقه هاتینه نووساندن
 و هه ولدهن بخوینن. مه وکیب "گشتاسب" دبه ر مه را بووری، ل
 سه ر پشتا هه سپی خوه یی نازاندی – ئە وی ئولداران ژ دره و
 ژی خه به ردای – گرنزینه کا مژدار چاقین وی راست و چه پ
 دبادان، یاوه رین وی هه می دچه ماندی بوون. ل وی چاخی
 فه رین ژی بیده نگ ببوو، چاقین وی ژی دگه ل چاقین من ب

لڦينين "گشتاسب" قه بېوونه رادار. سرت ل من زڦرى و ب
دهنگه كى مشت سه رسورمانى پرسياركر:

- ئەڦين هەنى.. بۆچى دچه ماندينه؟

+ دا مېرى چ دندكين گه نى نه دزن.

- پا تو بۆچى خوه نا چه ميني؟

" + هدى من يا خوه چه ماندى.. پشتا من يا بوويه قهنته ره. "

بهرى غه يدين ره شمالا خوه دانته سهر ديمى "گشتاسب"،
پاكيئا خوه يا جگارا و سخارته، من راكرن و مل ب ملئ
فهرينى ئەم ل بهر ليئا ئاڦى دمه شين، دهمى ئەم گه هشتينه
سهر پرا پياده يا دناڦه را ههردوو لايين ئاڦيدا، دهنگى وئ
سوولاڦا چيكرى و چبكين هورين ئاڦا پاڦر هه مى خه مين ل
سهر ئيك كومبووين قه ره فاندن.. فهرينى دهستى خوه دپشت
ناڦته نگا منرا ئالاند و ب تنازى دگوت:

- دهنگى ئاڦى خوشترين هوژانه، بۆچى بو من ناخوينى؟

+ فاژگه ركرنا لاپه رين ئاڦا هه يا هه يى دانپيدانه ب به ژن و
بالا سه ركه فتنه ك به سته لوكى.

دهمى ئەم دسەر قەنتەرا دبن سەيرانگە ھىدا دېۋرین، ب تىئى
چاقى ل من دنىرى و بشکورپىنە کا سادە و بىگونەھ لىقئین وئ
کر بوونە مال. ھەر وەکو دزانی کا چ دەمە ژىئى مندا دلئیت:

– تە چ بۆچوون ژ خەونا منرا نە برنە دەر؟!

دەنگى زەلالى "جوان حاجۇ"ى ئاسمانى سەيرانگە ھى دېرى و
زەنگلا ستوويى ھەسپى "گشتاسب" بلەز دەر مەرا بۆرى، توزا
شوون پىن ھەسپى بەرسقا فەرىنى دگەوریا مندا ھشکر. ب
راستى ژى من چ بەرسقئین زەلال بۆ نە بوون – ھەلبەت پىشتى
جگارپن ھەشىشاۋى بىن قاچاغ و نقىشتى بىن "مەلا حسۇ"ى ب
بھا كەفتىن، بىگۇمانە كو دى ژانپن ھزرى ھىواشتر بن.

ھىشتا رۆژى پەرىن خوە ب تەقائى نە داھىلا بوونە گۆرى،
ھندەك ستىرپن دوور ل ئاسمانى دىرسقین. بايەكى ھوون
يارى ب پرچا وئ دكرن و ھەر دوو پىشپن من مشتكرن.
خۆشپەكا نەپەن، ئارامپەكا وەك مزگىنىئى ددلى مندا سەما دكر.

ھىشتا سوخبەتا بىدەنگى تەقاف نە ببوو، دەمى من ھەولدا
ئەو پرتپن – ژ خەونا وئ – دەمە ژىئى مندا شىن بووین، بىمە
بەر ئىك. من نە دزانی ئەو چ ھزركرنا درىژە پىقە مژوول

بووی. لڄ من دزانی و بۆ من خویا ببوو کو بیدهنگی ژ مه
ههردوان سوحبهت خوشتره!

*

گولان ۱۹۹۸

گورگیس

بارانی ڦهڪر ٻو، ڪهسڪهسوري ل بهر ئاسماني گرنڙينهڪا
 ڦهڪري ڙبو گولين بشڪوري دهر پستويي عهدي را درهشاند.
 زهڻي بين خهملاندی مينا ڙنڪهڪي ٻو، تازه ڙ سهرشوي
 دهرڪهفتي، هيشتا هندڪ چبڪين ٺاڻي وهڪو خوناڻي ڙ داڻين
 پرچا وي دکهفتن و تني خاوليهڪا ڪهسڪ ل سهر لهشي وي
 بي پاڙ پالدهت. نيسانوڪان هندڪ پنتڪين سور و
 سهرنجراڪيش ل سهر رويي ڪهسڪاتي نهخشاند ٻوون،
 جواني ڙڻي ديمهني دلڦهڪر شهرم ڙخوه دڪر. هر دهمي
 چاڻ ل سهر سوبههيا ٻوڪيني ڊچهرين، خوشي و
 دلخاڻيونهڪا نولا تهڦاڻيون ڙڪريارهڪا ٺهڦيني تهزينڪ ب
 سهر لهشي مروڦيڦه بهرددان. بايي بهري ههيامهڪي زلههين
 بلزل ديمي هندڪ گولان داي، رويي وان ڙچبڪين باراني
 ڦهشارتي و توز و تهقنا بهد بهختي هيلايه پيڦه، ب نهرمي
 ياري ب پرچا وي دڪرن، ڙناڦههرا قولپڪين بهرسينگادا خواه
 دخويسانده ناڦ مهڪين ڙخوهي ترشبووين دا، ٺو دڪره
 ڦهراشين.

ههلامهتي بهڙنهڪا زراف، ملخويل، ديمهڪي خهموڪي ڪوون
 خواه ل سهر داداي، نيرينهڪا ڪوور دنهدياربيدا، گرنڙينهڪا سار
 و مڙدار، ههردهم ههڦالجيڪين هاتن و چوونا وي ٻوون.
 خهلڪي وهسا هزرديڪر ڪو ٺهڦ ڙنا هه نه ٺاقل تهمامه. هندهڪا

دگوت ل دهمی خوارن و فیشهک بۆ میړی خوه دبرنه لایځ دی
یځ رووباری، شهقهکی ئه جنا هنگافت بوو، چونکو کچا میړی
ئه جنا ل سهر رووباری دیت بوو، پرچا خوه قه دهاند. هندهک
هه قالین وی بین خوشهقی دگوت: دهمی تهرمی میړی وی
ئینایه بهردهری خانی، توشی هه لنگفتنه کا دهرونی بیوو.

ژنین دیوانا ئیقاریا بهردهرازینکا خانی ژی دگوتن:

– ههر ژ که قندا یا هوسا بوو، ئه قه نه خریا نیمویځ و ئوشانه یځ
به قال بوو. ههرو سپیدی ئه و تفالا هه ژده سالی، دا سندوقین
باجانسورکا و خیارا ژ ترومیلی دانیت و ریژ ب ریژ ددانانه
بهردهری وی دکانا پشکهک ژمالا وان...

ژنه کا دی ل هه قالا خوه قه گیرا و گوت:

– خۆلیسه ر دۆژمنی، د زارۆکینیا خوه دا چ خوشی نه دیتن،
دجیحیلینیدا ژی ئه قه یه یا هون دبینن.

ژنه کا ئیچه، ژ نوو گه هشته دیوانی و هیژ نه روونشتی ب
که نی و گله بیقه دگوت:

– دیسا به حسی تریزایا هه شپوه ره ... ما وه چ سوحبه تین
دی نینن، نی مه چیرۆکا وی یا ژ به ره.

+ ما سوحبه تا چ بکهین، دیوار ب گوھن!

- سوحبه تا شوْلی بکهن.

+ ما فئ رهوشا مالمیرات، شوْلهک بو ئیکی هیلایه!

- بهحسی ئاقدانا ههدیقی بکهن، خوْئه و ژى بهتال نه بوویه؟!

هیشتا کهسهکی نه ئاخفتی ههفسوویا وئ بلهز لی فهگهراند:

- پا تو یا تامساری ... قهحباجووبئ!

خهزالئ ل تریقینادا، لهشی وئ ههمی دگهل کهنیا وئ دلئی و
مههکین وئ یین پیچهکئ شوْر مینا دوو پشیکین گهفزی دکهن،
دبن پستووئ ماکسین کهسکدا دلهبیزین. وهکو کهفتنا بهرهکی
مهزن، خوه بهردا ب رهخ ههفسوویا خوهفه و دهستی خوه یئ
راستی ل پشتا وئ دا، جرفهک ب ههفسووئ کهفت و گوئ:

- ئوووی ... قوزپهحنئ، ته میلاکا من ژپشتئ فهکر.

+ ب خودئ خهبهرئ ته دخوْشن.

نازدار، ژنهکا گهنج و رهش ئهسمهر بوو، ب سهرسورمایی
بهرئ خوه ددا خهزالئ و خهجئ، پاشی لهشی خوه ههموو
دگهل دئیمئ خوه زفراند و ب تهقائفی کهفته بهرامبهر ههردوو

هه‌ئسوویین حینج و خه‌به‌ریژ. خه‌زالئ ب که‌نیفه ده‌ستی خوه
دانا سه‌ر رانی خه‌جئ و ئیشاره‌ت کره نازداری:

– ئەف خانمه یا شه‌رم دکه‌ت...

خه‌جئ پرته‌کا به‌نیستی کره دشکه‌فتا ده‌ئئ خوه‌دا و بیئ به‌ری
خوه‌ده‌ته نازداری، هه‌روه‌کو نه‌ل ویرئ، لی فه‌گه‌راند:

– ما چ ژئ کیمه.. حه‌دیقا وئ یا ئاقدایه.

نازداری هه‌ست ب کیماسی کر و ب بیگونه‌هیه‌کا مینا
زاروکان، هیدی گوئی:

– مه‌ملکه‌ته‌کی زور ل گوندی هه‌یه، لی ل قیره مه‌هیشتا
حه‌دیقه‌نینه، هوون هه‌می دزانن ئەگه‌ر ئەف عه‌سکه‌ریا
مالخراب نه‌با، دا میرئ من کار که‌ت و دا خانیه‌کی باشتر بو
مه‌کریت.

به‌س پا خودئ مالا خومه‌ینی خراب بکه‌ت کو ئەفه ئینایه
سه‌ری مه. هه‌تا کو هوون ترانا بو خوه ب مه‌بکه‌ن.

نه‌برا کزگریوکی یا نازداری بو ماوی دوو سی ده‌قیقه‌یان
جقاتا ژنین به‌ر ده‌رازینکا خانی بیده‌نگ کر، خه‌جئ ب

گرنڙينه ڪا فراهه ڇاڇڪي خواهه دجوو، خواهه زالي جهي خواهه خوشڪر
و ب پيترانڪي خواهه يا جارن دهرگههه بيدهنگي گرت:

— ٺهه ڪي ٺهه تفاله ٺينايه دناف مهه دا؟! ما ڪي ٺمه ٺ ته
زهنگينتره، خوليسه رنه ڪري مه به حسي حه ديقا ته يه، نه يا
مالي.

+ حه ديقا ڇ؟!

— ٺهه وهه شهه فيري ته ٺاه ددهت.

هه ميا پيڪفه به ردا ڪه نيي، نازداري ٺي ب ڪه نيه ڪا شه رمڪري
پشڪداري ڪر. پشتي بيهنه ڪي ٺ نوو نازداري به ردا ڪه نيي...

ڪه نيه ڪا ته ر و تا راده ڪي دهنگ بلند. خواهه زالي گوٺي:

— ٺهه ته خيره! هه دي هه دي، ٺهه گه ر دي تره ڪي ڪه هاااا.

+ ب خودي ٺ نوو ٺهه تيگه هشتم.

— ته ٺي وهه ڪو وي ماکه ري ڪر، ٺهه وا روڙا پاشتر دنوڪتا شيري
گه هشتي.

دگه ل في ٺاخفتي خواهه زال رابوو ٺ پيافه، هه ميا پيڪفه گوٺي:

- کچی نه رابه، هیشتا زوویه.

- دیوان ب ته یا گهرم و خوښه.

- هندی تول دهف مه بی، ئەم هه می خه مین خوه ژبیر دکهین.

- ئەف خه زوویه، یا پیگو تیه، سوحبه تا ئەو دناقدا نه بیت، ب
فلسه کی نا ئینیت.

+ نه ب خودی ئەز دی چم، میړی من یی تبعهت نه خوښه،
هه می زه لامینی یا وی، ل وهختی فراقینی خوه ل سه ری
ددهت.

- ئوو ب شهقی؟!

+ ب سه ری ته که مه، ب شهقی، ژفی خه جوکا گاندر میتره.

- وهی دایینی ... پا چ که سا گوھل ته بیت، دی بیژیت، روژی
بیست و چوار سه عه تا دبن میړی خوښه کورک دبیت.

خه جی ب که نیفه گوئی:

- کا تو روونی، ئەف شهقه دی میړی خوه ب قهر دهمه ف ته!

+ خوشکا من، ئەگەر مېرى تە بەندكەكى سۆر و زەربا، دا
ب دەرى ھەبانكا خۆڧە بېت.

ب رېڧە بوو، ژېشتڧە گۆتە نازدارى:

– نازدار، سالاڧا ل تریزایی بکە.

دەمى نېڧەکا جڧاتى ڧەرەڧى، خەجى ل نازدارى زڧرى و ژى
پرسیار کر:

– ما تە ئاخڧتن دگەل تریزایی ھەيە؟

+ ھەڧالا منە، ئەز و ئەو پېڧڧە قوتایی بووین.

– پا تە بۆچى خواندنا خوە تمام نەکر؟!

+ بابى من ب تەعدایی ئەز دەریخستم و دامە کورى شریكى
خوە.

– تە دڧیا؟

+ نەخیر، بەس من نەڧیا ئاخڧتنا بابى خوە ل عەردى بدەم،
بەرى بیژتە من، ئاخڧتنا خوە دگەل وان دابوو.

– ئەو یا بوویە دخترە و تو ژى ژنا بەرمالى.

+ ئەز ژ وئ زیره کتر بووم، لی بهختی وئ ژ یی من باشتر بوو.

- بهختی چ؟! ما تو رهوشا خولیسهری نابینی، گرچن و ب تنیییه.

+ ئەو دترسیت تیکهه لیبی بکته، ل هه می خه لکی یا ب گومانه.
- پا دبیژن بهری شوو کته، نه یا وهسا بوو.

+ نه خیر، هه ما پشتی دوتماما وئ ب میزقه خیانهت لی کری و جهی میری وئ بو حکومه تی ئاشکرا کری، رۆژا دوویفدا تهرمی وی ل بهر دهرگه هی نه خوشخانا کومه لگه هی دیت، دونیا روهن ل پیش چاقان رهش بوو، ب دهمه کی زوو پشتی به هی ته قاف بووی زقریقه دهوکی و دگه ل پیره دایکا خوه دژیت.

تریزا کچکه کا سوچهت خوڤ و مشتت تین و ژیان بوو. ژبه ر کول بهر دکانا بابی خوه بوو، فیزی زرشه رمیی و سه ره ده ریا دگه ل خه لکی ببوو. ل ده سپیکی ب کی می تیکهه لیا موسلمانان دکر، لی پشتی که فتیییه د ده ریا ئەفینا "گورگیس" دا، هه ز ژ هه موو مرو قان دکر، دگه ل موسلمانان مینا وان بوو، ئەگه ر که سه کی نه نیاس، کو نه خه لکی کومه لگه هی با، ئو هات با

دكانا بابی وئ، نه دزانی كو تیریزا نه موسلمانه، خو كوردی
یا وی ژی ژ یا گهلهك كوردان باشتر بوو.

هیشتا مریه ما كچا وی دوو بوهار ته قاف نه كر بوون، ده می
كه لا كوردینی به ری گورکیسی دایه چیا. دگوته خه لکی كو
می ری وی ل باشوری عیراقی كار دكه ت، خه لکی كومه لگه می
گه لهك چه ز ژی دكر، خه لکی دگوت؛ دهستی وی بی پیروزه ل
زارو کین وان دهیت، وی ژی چ ته خسیری دخز مه تکرنا
زارو کین ده قه ری دا نه دكر. دم بو ده می ب دزیکیفه، کومین
دهرمان و پیدقی بین نوژداری دگه ل می ری دو تما ما خوه بو
گورگیسی و هه قالین وی دهنارتن.

روژه کی ئه منی ژناف نه خو شین وی کیشا دهر، دبیزن دناف
چوار دیوارین تاریدا چ نه ما بوو دگه ل نه هاتییه کرن. ئه و گولا
رووخوش و گهش، مینا قالبه کی به فرال بهر هه تا فا ته باخی
دحه لیا و چرمسی.

پشتی هزار نافمالی و بهرتیلان، ههر ژ ره شه کین خویری بین
بچووک بگره و هه تا دگه هییه زک زلین به غدا.

نیفرویه کا نیسانی بوو، ب سهرچه میایی ژ تاکسیی دابه زی و
ب دویف مه ترانیفه دچوو مالا دایکا خوه. هیشتا هه فتیه که ب

سہر بہر دانا ویتھ نہ چوو بوو، ہیشتا مریہ ما ژ شیرفہ بووی
تیر دھمیڈا ویدا نہ نفستی، قیژی ژ مالا وان بلند بوون.
موسلمان و فہلہ یان ب ہہ قرا قہستا مالا وان کرن، لہشی
گورگیسی ب خہوہکا گران نفستی ل نیفا حہوشی بوو.

ژبلی شوون گوللہ یہکا ل رہخی چہ پی ژ سینگی وی، چ برینین
دی لی نہ بوون، ہہ میا دکرہ ہاوار و پرچین خہ قہ دچرین،
تنی تریزایی ب توندی مریہم ب بہر سینگی خہو قہ نابوو، خو
روندکہکا ب تنی ژی ژچافین وی نہ دہاتہ خوار.

ئہف دونیا ہو بہر فرہل بہر وی یا بوویہ قہ لپیچکا کہ زوانی،
ہہ دارا وی ل چ جہان ناہیت. ہہ یامہ کی ل باژیری دمینیت،
بیہنا وی دہیتہ سہری دفنا وی، نزانیت دی کہنگی بیتہ پینچ
شہمی دا مریہمی ب دہتہ دویف خہ و قہستا کومہ لگہمی
بکہن. لی روژہک بی ناچیت، جارہکا دی قہ دگہ ریتہ قہ باژیری.
خودی خیرا وی بنفیسیت بی قہ گہراندیہ سہر کاری وی. ما
ئہ گہر کاری وی بی مروٹایی نہ بایہ، دور نہ بوو ژمیژہ خہ
کوشت با.

– بی لومہیہ، خودی ب سہری کہسی نہ ئینیت.

ليٺفين وي، گرنڙين ٿبير ڪر بوون و ڏيڻي وي ڊگهه خه موڪي
و بوغوميني راهات بوو. لي ده مي ب تني ڊگهه مريه مي دما،
گرنڙين و خوشي بين دناخي ويڏا فه شارتي، دا سه رهلدهن و
ڙيان دا نوو بيته فه، نه ٿ ليٺفين نه فه چهندين سالن قه له مي
سوڙاڻي ماچ نه ڪرين، ل هه زره تا مريه مي دبشڪورن و ڙيان ل
به ر پي بين وي سه مايي ڊڪه ت. چهند ويٺه تره پتر ب
مريه ميٺه ده يته گريڏان.

نه گهر زاروڪين هه مي جيهاني ل سه ر سينگين دايڪين خواه ته نا
دبن، تني تريزا ده ميڙا ڪچا خواه دا ته نا دببت و دعاي ڊچيت،
خوڙي يا وي يا هه ره مه زن نه وه ڪو سپيدهيه ڪي رابيه ته وه و ل
شوين مريه مي گورڪيسي ب ره خ خوڻه بينيت، لي ڪه تواري
هشڪ و نه دلوان، هه مي سپيدهيان وي خوڙي يا وي يا
نه به دي ڊڪه ته به ر. گورگيس ميٺانه ل مالا خودي و خودي
ڙي ده ستوري ميٺانان ناده ت.

لي سه ره راي ٿي چه ندي ڙي هه ر هه ٿرڪي يا خودي ڊڪه ت، ل
وي هزريه ڪو روڙهڪي دي گورگيس فه گهرت. گه له ڪ جاران
هه قالان گوٽي: "سه رڪه فتن نه نه وه ڪو مروڻ چ جاران
نه ڪه ڦيت، لي سه رڪه فتن نه وه ڪو ل پاش ڪه فتن ڙي رابيه ته وه
و به رده وامي بده ته ڙيني". هه رچه نده به رسقا وي يا به رده وام

بشکورپينه کا کورته، لی دهمی ب تنی سترانین گهرمین
عشقاوی بو مریه می دبیزیت و پیکفه دنن، هزاره ها چاقین
زیق و برسی دبینیت یی ب دویف ریقه چوونا ویقه.

مشه جاران دگهل "فینوس" ئی دچوونه باخچه یی گشتی، سه را
هندی کا کور پتر سه ح دکه نه کیژان ژ هه ردوویان، ب شه ر
دهاتن و دگهل فی شه ره ده فی دست و له شین خوه زی
دلقاندن. لی که سه کی پیژنا "فینوس" ئی نه ددیت، یا ژ خه لکی فه
دگهل خوه دناخفیت. روژه کی دگهل هه قالان چوو بوو گه لئی
لالش، ئه و ئیکه مین سه یران بوو پشتی شه هید بوونا گورگیسی
کری. ب راستی وی نه دثیا بچیت، لی دکارا هه قالین وی و
حه زا مریه می په یفا ئه ری ژ ده فی دهریخست و سپیدی زوو
مینا کچکه کا سنیله، ب عه شق ل کوسته ری سوار بوو.

دهمی مریه م دگهل زاروکین هه فژی یین خوه ب ئافا زه لال یا
جه لالیقه مژوول بووی، وی هند دیت ئاسمان شه ق بوو،
"خاتوونا فه خرا" ژ ئاسمانی داکه فته خوار و دهستی خوه ب
سه ری ویدا ئینا خوار. حه زه کا هار دهنافاندا لقلقی، که سکا تیی
هه می دول و نهال داپوشین و دگهل بشکورپینا وی یا
شه رمین، هزاران کولیکین سور، زهر و سپی ب رووی
عه ردی که سکفه گرنژین. چ جاران دلی وی هوسا ب شادی

خوه لئ نه دايه، ژبلی وئ روژا "هورمزی مهلك چكوی
سه لیه كا غه دارئ دباى وهر كرى و دهنكى گولله يان دگه
دهنگى تلیلى بین كچان تیکه له بووین. بهرئ سپیدئ بوو، بانگى
دیكلان چاقین وئ بین خه وتهیى دزولقوتاندن. ب نهرمى
دهرگه هاته قوتان و دهنگه كى زفر، كو بو جارا ئیكى بوو
ههست ب خووشی یا دهنگین زفر دكهت، ل پشت په نجهرئ ب
فهرمانی هاته گوها :

-تیریزا ... وا تیریزا

+ بهلئ ئەز گوری!

-دئ دهری فهكه! ما ته ئاگه ژ شه هیان و دیلانی نینه؟!!

ب دوو پینگاغان گه هشته قاتئ دووئ، دهرگه هین دۆلاب و
قه مسوران بو قه بوون. دهه جاركى كراس گوهارتن و خۆدیکا
ل بهرامبهر ب گیان دكهفت. شه و سؤراف و گولاڤ و توقین
بهربه رچه مئ ل سهر میزا ژوورا وئ یا نفستنی سه ما دكرن و
ب مایتیکرن هینف دكرنه چاقین وئ بین ژ كه یفادا مشتی
روندك بووین.

بهژنا وئ یا زراف ب كراسه كئ زهر خه ملاندی بوو،
دهرسۆكه كا سؤر مینا ره ختی گورگیسی سینگی وئ ب لاری

ڪريو ڏو قان. ب پينگائين سرت و بله ز ب ڪولانيدا دهاته
خوار، ڏونيا ههمي مولڪي وي و مريهمي بوو. دهمي گههشتيه
بهامبر مالا نازداري، دهريدا راوهستايي بوو، گازی ڪري:

- ماندي نهبي، تريزاخان؛ ڪهرمهڪه ژوور.

+ سوپاس خوشڪا نازدار، ئەزا بلهزم.

- ڪچي مالخراب نهڪري، دي وهره پيچهڪي بيھنا خواهه،
ني ئاف راڊوهستيت و تو راناوهستي!

+ ب خودي تو راست ديئي، ئەوهي گورگيس هاتييه هه، ب
چ تهرزان من بيھنقهدان نينه.

-گورگييييس!!!!

+ بهلي گورگيس، يي ههگهرايههه و ههروهڪو ژ نوو ئەز
بوويمه بووڪ...!

*

ٺاڊار ١٩٩٤

وی و وی

بارانی پرنیا خەلکی کر بوو دبن سیفانداڤه، ئەوئ نه چه تر
 ههیه و نه رازا وئ ب سیفانداڤه دبته لیلای. ل بهر په نجهرئ
 هزرا وئ یاری ب گیتارا بارانی دکر. هزارهها هیقین
 ههلاویستی و ههزین نه دوتی ژ بهریخودانین وئ بین ب
 دزیکه دوهریان. خوریانهک بهر بوو بنی پیا، دهنگهکی د
 هناقاندا دکره گازی؛ ئەقینی ئازریان، ههستیپکرن و ژیانه!
 – ما دئ کیفه چم، ئەگەر بچم! یان دئ بۆ کئ گرنژم، ئەگەر
 بگرنژم!

دل ب هیزترین سیخوره ب دویف خودانیڤه، ل بوهاران مینا
 بای یاریا ب پرچا زاروکین نازاندی دکهت و ل داکهفتنان
 ههموو تشتان رويس ددانته سهه میژئ. دئاریانهک ترسینۆکدا،
 فهترترین پیدقی دههبوونیدا پهیڤهکا ویرهکه. ژیان، ئەو پهیڤا
 ویرهک و بی شهرم ژبو رهواکرنا قیانی دهیته دۆماندن. لی
 ئەز نزانم ئەف ژیانه بهر ب کیژان پهناگههیڤه دچیت!

ئەو د دژوارترین شیواژین خهموکی و مهزنترین ئاستین
 قرۆمییدا ههردوو دهستین خوه ل بهر ئۆمیدان قه دکهت و
 مرنا تهنا نا خوازیت. خو مرن ژئ ئەگەر ژ پیرڤه بیت، دئ یا
 خوشر و ههژیتر بیت.

مرن پیره‌ه‌فیه‌کا ددان قیچ و روو ده‌ه‌به‌یه، ترسی دئیخته نازکیا هه‌ستان. ئەو ب‌خو‌ه ژ مرنی نا ترسیت، لی دترسیت ئەو مرنه بیته روندک و رووی یارا وی بکته‌مال، ئوو سۆراتی ژ لیقین بیتانۆکی بارکهن. هه‌می‌هه‌زین‌خو‌ه گوگردن و ل‌به‌ر ده‌را‌زینکا‌خۆشیی‌چاندن. لی‌خۆشی‌ئافروویه‌کا‌بله‌زه‌دنا‌قه‌را‌ه‌شیاریی و ئیشانیدا. جه‌ه‌ه‌قیبان‌خۆشیی‌دچا‌فاندا‌دبارینیت و ئیشانی دئیخته‌بیردانکی، لی‌دسه‌ر‌هه‌می‌شه‌رین‌بۆری و هه‌ق‌رکی‌بین‌هه‌بییدا، فه‌ره‌چا‌فین‌خو‌ه‌ب‌دیدارا‌وی‌بشۆت.

ده‌می‌روژئ‌هیس‌رین‌عه‌قران‌قه‌مالین، هیدی و گاف‌کورت، شمکا‌وی‌پاشمایین‌بارانی‌دقوتا و دبه‌ر‌را‌بۆری. ب‌تنی‌بشکورینه‌کا‌سرت‌ژسه‌ر‌لیقان‌که‌فت و ل‌دۆر‌خو‌ه‌زق‌ری. گه‌ه‌شته‌کوژیی‌خوارنگه‌هی و ته‌نا‌روونشت، به‌ری‌وی‌ل‌دیواری و پشتا‌وی‌که‌فته‌دلی‌بریندار.

حه‌زه‌کا‌هار‌مینا‌که‌ق‌ری‌ژ‌سه‌ری‌چیا‌قه‌تیایی و گریل‌دبیت، روویین‌هزاره‌ها‌که‌ق‌رین‌نوو‌گرنژی‌دپه‌رتینیت‌داکو‌بگه‌ه‌ته‌ریژگه‌هی، ژ‌چا‌فین‌وی‌په‌شین و ل‌به‌ر‌چانته‌یا‌وی‌یا‌ره‌شا‌چه‌رمی‌دنا‌زریا. وی‌دزانی‌کو‌ژیان، دپانکا‌ده‌ستی‌ویدا‌یا‌دبیته‌موم!

ئەوئ د وئ خوارنگەها زستانیدا، هئیدی هئیدی کئیک دبری.
 ئەوی دگەل چایا چواری جگارا چواری یا چاقەرئیکرنئ
 بەرادیئ. ب هئجەتا چانتئ، پئچەکی خو زفراند و ب تیئ چاچی
 هئف دکرنه هەف. لی ئەو چاچئین مینا سؤفیان، مادەم گەهشتن
 مەکەهئ، بی نه فئیت دئ تەوافئ کەن.

– خو مژوولکرن یا ژ خوہیە، رەنگئ هئیلئن سۆر بەرەبەرە بی
 کز دبیت.

ب دلەکئ شەوتاندی بۆری، ئەو بشکورینا ژ لیقان کەفتی
 زفراندەفە و کرە ژقان. دەمئ گەهشتییە بەرامبەر، تیلئین وی
 یاری ب پەرئین رۆژنامئ دکرن و چاچئین وی ل ریزکئین بی
 سەرۆبەر، هزرا وی دوور، دوور رەفاند بوو. نزا چەوا یان
 بۆچی وی هەست پئ دکر کو دزانیت راستی یا وی ژ نازکیا
 وی نازکترە.

ئەو چووچکەکا رندو دەلالە، ب تنئ ل سەر تیلئین کارەبی
 دسترئیت، چاچئین وی ببوونە رادار، دا چ قوسکئین نئچیرقانان
 ئازادیا وی نه هنگئفئیت. هەرچەندە بریاردان، نه هئسانن، لی
 هەفسارەکە دئیت بەهئتە بەردان.

روژنامه دانا سهرمیژی و پاکیتا خوه کره ددهستی چه پیتدا..

سرت رابووقه و ل همبهری وی راوهستا:

- روژباش خانم!

+ روژ باش!

- ئەفرۆکه.. تو دئ کیڤه چی؟!

+ ته کیڤه دڤیت!

داکهفتنی ئەزمانی وی گرت و خوینا وی هه موو ل روویان

پندڤیا، جیهان هه موو بوویه ئەو جه ئەوی ئەو لی. ب

ئاوایهکی سهبر نه مایی و ژ وی بهرسفا نه چاقه ریکری هه قبین

ترکر:

- بای!

هه ر ئیک به رهف لایهکی دچوو، ب دلی پی هه سیا بوو کو ئەو

خاتوونا نازک و شهرمین جارهکی ب تنی ل دۆر خوه زڤری

بوو. په شیمانیی کوونی خوه دناف هه می له شی ویدا قه دا،

ئیدی نه ما دهستی وی بگه هته وی که وا ژ داقی قه رستی. بو

چه ندین جاران ل دۆر خوه زڤری، به ره به ره میناکی وی

بچوو کتر لی دهات. گه له ک دڤیا بکه ته قیژی، لی شه رمی

گه وریا وی زنجیر کر بوو. ژنشکه کیڼه په ردا شهرمې د پړاند و
ژ بنی پیا کره هاوار:

– بشکورین!... بشکورین!

دهنگی وی نه دگه هشتی، نه گهر نه، د قیا بیژتی:

– من تو دقئی، من تو دقئی!

گه له ک چه ز دکر دهنگی وی بیا چپکه کا بارانی و ژ داقین پرچا
وی داله قیا با پشت گوهان، گه له ک چه ز دکر ل دؤر خوه
زفریبا و نه و روژباشه دووباره بیا، دا هه می خه م و خه یالین
خوه بو بیژتیت، دا داله هی بین خوه بین ل که سئ نه کرین لی
که ت، دا ژفانه کی نه قینیی ده تی. لی نه قینیی ژی میرانی پی
دقیت، میرانیه کا نه وه کو میرانیا زورانبازی و هه فکوشتنی.

هه می بیره وه ری بین زارو کینیا وی بوونه دهرزیک و دله شی
وی را دچوون. ما نه گهر دایکی ئیتوینا جه هه می و ساتورا
جفاکی نه دانا با سهر چه فکا من، نه قرؤ نه زمانی من نه دهاته
قه دید کرن. ما نه گهر بابی هیلابا بو جاره کا ب تنی ژی ژجهی
پینا لقا رابام و ل سهرافا دیوانی ل نک مروفتان روونشت بام
پی بین من نه دبوونه ئاسن. ئوو نه گهر من ژی وه کو هه موو
زاروکان یاری ل کولانا مالا مه کر بان و خوه نه کر با پیړی

مۆغان ژبو چه زین مه ندین بابی کو هه ردهم دناڤ هه قالاندا
په سنین خوه ب من بکهت، بای دهنگی من مت نه دکر و
چه زین من ژی دا شاپه ریڻ فرۆکه هه بن.

خه لک وهسا هزر دکه ن کو چه ند مرۆڤ گوهدارتر و پیگیرتر
بیت جوانمیرتره، ئوو چه ند کیمتر هزر کهت و ب ترستر
دهربرینی ژ هزرا خوه بکهت ژیرمه ندره. نهۆ بلا ژیرمه ندرین
کهس دجیهانیدا ئەز بم، بلا هه می جوانمیریا دونیایی ل سه ر
ناڤی من یا تاپۆ کری بیت، ب چ دئینیت؟! مادهم ئەز نه شپام
هیسانتترین و رهواترین چه زا خوه ب جه بینم !

هه می چه زا وی ئەو بوو ژفانه کی بدهته وی و جاره کا دی
ببینته فه. وی دڤیا چه زین وی باخڤن و ب ئەری به رسڤا وان
چه زین چه نه ما بوو ژالابوونی فه رسن، بدهت و ژیانه کا مشت
ژڤان، دیدار، هه قبین و خووشی ببۆرینن. لی خووشی خه زاله کا
دهشتیه ژبای به زتر غار ددهت و ژپشیککی بی جورئه تتره،
له وا نه کاریت بو ماوه کی دریژ ل دهف چه که سان فه چه وییت.

وی دلی خوه بی مینا په ری سپیگولی کر بوو فه رش، دا بی
بین وی بین بچووک ناخا خویناوی ماچ نه کهن. وی پینگافین
خوه گرانت ل دکرن، داکو هه ناسه یا وی دسهین ویدا فه ژیت
و فه ژیته فه. وی دڤیا سینگی وی هه می ببیته ناخ و نیرگزیڻ

جوان و سهرنجراکیش ل سهر شین ببن، لی وی نه فیای پی بین
خوه ل سهر ئاخى بشدینیت، دا بیهنا مروقیین نقستی چک نه
کهت.

ئاخ، مشتی جهندهکین نه مره. لی وی نه دزانی کا ئه و ژى
کهساتیهکا نه مره یان هژمارهکا ژبیرکرییه ددهقی بایدا.

با، مشتی رازین زامداره. لی وی نه دزانی کا زامین وینه ژیانی
ددهنی یان ژى ناسنامهکه دچانتا وهغهریدا.

ئاغ، مشتی گونههین مراره، لی وی نه دزانی کا گونههین وینه
تههارهتی ددهنه ئاخی یان روندکهکا کهله دچاقین دهریاییدا.

ئاگر، مشتی هیژین نهپه نینه. لی وی نه دزانی کا عشقا وینه
ئاگری خوش دکهت یان هزا وی یا سوته ل سهر سهفه رهکا
دوور.

وی پاسپورتکه هه بوو کو سهفه ری بهر ب دیدارا وی پی
بکهت. پاسپورتا وی ببوو خوینهکا زهلال و لیقین وی پی
سؤراقرن. پر دترسیا خوینا وی، ئهوا ب لیقین ویشه
هشکبووی، بیته توز و با بهتن.

وی خوه ئیخسته دبن باری خه وه کا در یژقه و خه ونین
خه وایی پیقه ددیتن، وی مینا چووچکان ل ئاسمانی سه ما
دگهل ستیران دکر.

هه ر دووان خوه گونه هبار ددیتن.

بی ماچ،

بی هه ناسه یین گه رم،

بی دیدار و بی عشق،

هه ر دووان خوه گونه هبار ددیتن.

*

خزیران ۱۹۹۴

نيرؤس

وانه ته قاف بڼو، لى هيشتا چاڼن له يلې دهلبون و بهرى
 وى ل بهژن و بالا وى په يکه رى بچووک بوو، نه و په يکه رى
 ماموستايى د وروزيانين، هر ژ روژا ئيکى يا خواندنې دگه ل
 خوه ئيناي و دانايه سهر ميژن. هه روه کو ژبيرکرى، چ جارن
 هه ول نه دايه دگه ل خوه بيه ته فه، دياره ماموستايى
 د وروزيانين دفا تشته کى بيژته قوتابى بين خوه يان ژى دفا
 قوتابى بين وى تشته کى بيژن. هر چه وا بيت، په يکه ره کى
 رهق و هشکه و ماموستاي دانايه سهر ماسى و که سهک
 نه شيت يان نه ويزيت ژ ويرى راکه ت. هه روه کو هزار ملياکه تان
 خوه بو کريه گولته و راکرى، ب پينگاڼن کورت و گران
 که هشته به رامبه ر په يکه رى؛ بته کى بچووک، ژگيچى هاتيه
 چيکرن، دهسته کى وى ب سينگيغه مچانديه و دهستى دى بهر
 ب پيشقه دريژ کرييه. چ جارن هه ول نه دايه په يکه ران
 بخوينيت، چونکو چ جارن هه ز ژ هونه رى نه حتى نه کريه و چ
 په يکه ران سه رنجا وى رانه کيشايه. نه قجا چما ئيرو، قى هه زا
 هوقانه يا ب ترس مه ژيى وى پوانکريه و ب مهنده هوشى ل
 هه مبه رى قى په يکه رى هشک و بى جان کريه کوتان. هه موو
 هه ولا وى نه و بوو کو نه گه ره کى به ره وژ ژبو قى رهفتارا خوه
 يا سهير بينيت، لى به رى هشين وى خهست ببن، شيلانى ژ

خلوهیا وی یا ئەفیوناوی دەریخست و ب گرنژینه کا سنیلەڤە
گوتی:

– ئەڤە تە چ ژ "ئیرۆس" ی دڤیت؟!

جرفەک ڤی کەفت، ئەو بیلیا وی دمهژیی خودا دنژنی ب
سەر ئیکدا هاته خوار و هەمی هزرین وی ڤه کرین مینا کەڤی
بین به فرەکا بو هاری ب پالا چیاڤه حەلیان و تڤا خو
دادعویرا، سیڤکا گەوریی بلند و نزم دبوو، مینا زارۆکەکی
ساقا دهمی شانەشوونەکی ژ شەشپالۆیان بلند دکەت و پاشی
ژ نشکەکیڤە دەستی وی ڤی دکەڤیت و دەهلوه شییتەڤە. بلەزل
دۆر خو زڤری و هەستکرنا ب گونە هباریی دچاڤاندا سەما
دکر:

– سەری من دئیشیت، دی چمهڤە.

ب ریڤه، خو ب جامخانین دکانانڤه مژوول دکر و یاریۆکین
زارۆکان ئیکو ئیکو بازار دکر. لی ژخوه بوو، نه ڤه دیدین
"ئیرۆس" ی ژ بیردانکا وی ڤه بوون، نه ژی شیا هەموو ئەدابین
ئیرۆسی دمهژیی خودا ببه تە بهر ئیک.

ئەو دەستى ب سىنگىقە؛ نافتىدان بو، يان قەشارتتا دەرى
ھىقى يىن قەشارتى بوو. ئەو دەستى درىژكرى؛ خازۆكى بوو،
يان سلافا سەركردهكى سەرکهفتى بوو.

دەستى خوه توند ب ديواريقە نا، دەرگه قەبوو.

– ته خيره، كچا من!؟

+ ئوھووو ... وه دياره زهنگلا مه يا خراب بووى.

شەقى ھەموو تيرۆژكىن رۆژى داعويران و ھەقركى يا چاقان
دكر. دەرى ژورا خوه پالدا ژور، كارەب ھەلكر، ھەرۈھكو
ژنوو ژنەھشىي ھشيار بووى، ب گرانى خوه دادا سەر ليقا
تەختى.

دیمەكى مینا ھیقا چوارده شەقى، لیقین بیتانۆكى یین ھیشتا
سۆراقى ماچ نەكرين، دوو ئەبرۆيىن نۆلا كەقانا، بى
دەستكارى ل بناقا ئەنيەكا كەقەر، پەرجانەكى نيڧ ھىلكەيى
چاقين وي يىن د كلى وەر بووين دپاراستن. لەشەكى خاف و
وہستيايى ل سەر ليقا تەختى روونشتى، دەستى خوه گەھاندە
بن ھەفكى، سنجاق قەكر و مینا تەنباڧى، كەفيكا وي ھىدى
ھىدى ژ سەر سەرى دالەقيا نافملا، پاشى ب لقينەكا

هیسټیریایی بله ز کیشا و کره گولمچک، دناڤ پانیا ههردوو
دهستین خودا شداند.

تبلین وی بین رهقبوویی، بهره بهره نهرم بوونهفه، کهفیک دانا
بهر تهنشتا خوه. ههروهکو بو جارا ئیکئییه پرچا خوه یا مینا
شهقی دخودیکیرا دبینیت، شهرمی روویی وی سوراڤدا، تیهنی
دهقی وی هشکر. دهرکهفته هولی، خهوی چارمیکیا خوه ل
سه سینگى هه می مالی قه دا بوو، بیدهنگییهکا ب ترس لڤینین
وی کزکرن و مینا دزیکه ران ل دۆلکی ئاڤی دگه ریا.

ئاڤ ژ بلنداهییهکا نزم بهردا پهرداخى، دهنگی ئاڤا رژی
گلیزانک ب سهر له شى ویدا بهردان. هیژ پهرداخ پر نه ببوو،
ب دهستهکی لهرزۆکی گه هانده لیڤان و جارهکا دی ل سهر
سه ری تبلان قه گه ریا قه هیلینکا خوه. ترپین بله زین لیدانا دلی
شه له ژانی ئیخسته لڤین و به ریخودانین وی، هییدی دهستی
خوه گه هانده بن مه مکی چه پی، دا پشت راست ببیت کو دلی
وی ژ سینگى دهرناکه ڤیت.

ب لڤینهکا خوه زایی کاره ب قه مراند و خوه ب دریزکانی بهردا
سه رتهختی، پی بین خوه ل سهر به تانیی تیک ئالاندن. دلڤوتکی
جارهکا دی راکره ژ قوونقه و قافکی گولان دتارییدا مینا
ئیرۆسی دهاته بهرچاڤان - دهستی وی یی دریزکری - یی کو

وئ نہ دزانی کا ژبو خازوکیئیہ یان یی سلافا سہرکہفتنییہ،
 دریژ دبوو، ددیت بہرہ بہرہ بہر ب وئقہ دریژتر لی دہات،
 ہہ تاکو گہشتیہ سہر سینگی و بیہنا وئ تہنگری، بلہز
 رابوو ژپیاقہ، کارہب بہر دایی و پہنجرہ قہکر۔ باہکئ تہزی
 بن گوہین وئ کرنہ زوزان، جبہیی خوہ ئیخست، بایی تہزی
 یاری ب دہمہنا کراسی وئ یی شہقی دکرن و بن کہفشین
 وئ کرنہ سہیران، سیہین خوہ مشتی بایی تہزی کرن، دہقی
 وئ ژ بشکورینی قالانہ بو۔

ہہردوو دہستین خوہ کرنہ شالا سہرملان و ب سہر سامی
 ہیٹ دکرہ خوہ دخودیکیرا.. وینہیی وئ کہچا بہژنا وئ نہ
 بلند و نہ کورت، نہ زراف و نہ قہلہو، ئہوا سینگی وئ
 فرینگہہ دوو فرۆکہ، دناقہریدا گہلییہکئ کورت و سپہہی،
 ہہموو حہزین گوہنیلیی تیدا دگہشن۔ گرنژینا وئ بہرفرہتر
 لی ہات، ب مجدی و مہندہہوشی ل ہہمبہری خۆدیکی
 راوہستا:

– کیژان ئہزم! ئہقا خوین و مہژی و گیان، یان ژی ئہوا ہہ یا
 چاقلیکەر و جامباز و جوان؟! کیژان ژ مہ خاپینۆکہ؟ دقئ
 ہہقہرکرنہ ساویلکہ یا کہتواریدا، ل راستییہکا نہپہن دگہریا،
 سہری وئ مینا زقرۆکی دزقری، پشت و پشت کہفتہ سہر

تەختى، چاقىن وى دەھلبون، ھەموو بزمارىن تىلا كارەبى پىن
شەندى ھژمارتن و ھژمارتنەقە، نە خەوى چاقىن وى گرتن و
نە پەنجەرا ھزرىن وى ھاتە پىقەدان.

ئەو يان وىنەيى وى، فەرە بريارا داويى بەن. راست رابووقە
و ب نك خۇدىكىقە چوو، پارچەكا پاتە يى پەنجەرە پاقرىنى
ھلگرت و ھەولدا وىنەيى خوە يى خاپىنوك ژى بىتە. لى
چەند وىقەتر بوو، خۇدىك پتر دتەيىسى و وىنەيى وى
ئاشكراتر و جواتتر لى دەھت.. ژ نىكەكىقە دانوستاندنا بەرى
دوو رۇژان ھاتە بىرى:

- ما تە بوچى نە خواند بوو!؟

+ رادىويى، ئەز ژبىرقە بر بووم.

- مفايى تە باوھرناما تەيە، رادىو تە نا گەھىنتە چ پەراقان.

+ تو دزانى .. ئىزگا مونت كارلو سترانين خۇش و سەمايى
لى ددەت.

پاتى وى ما ب جاما خۇدىكىقە، ل دۇر خوە زقرى و مينا
زارۇكان خوە ھاقىتە سەر تەختى. پاتە ژ جامى قەرست و
كەفتە سەر قافكى گولان. دەنگرا خوە ژ سەر مىزا بچووك

کیشا دکزشا خودا، هه موو کاسیتین ب رهخفه بژاله بوونه
 بهر تهختی. کاپکی رادیویی بادا، ویس ویسهکا نهشاز و دنگ
 بلند، هه می ئارامیا وی تیکدا، هه ر وهکو تشتهکی ب سهنگ
 پان و پان ب سینگی کهفتی، بله ز کاپکی دهنگی ئینا سهر
 سفری و هیدی هیدی بلندکر هه تاکو که هاندیه مه و دایی
 گو هلیبونا خوه ب تنی.. پاشی کاپکی گوهورینا پیلان
 ددهستیدا بو یاریوک، بهری بیزار بیت دهنگی بیژهری مونت
 کارلو خوش، زهلال و دلغه کهر هاته گو هی: "ئه قرۆکه ژی ئه م
 دی بهحسی - سفر التکونین - کهین...، ئینا ژ که ربغه ته په ک ل
 سهری دهنگری دا، ژ بهر هیزا وی ته پا ژ نشکافه جی کاسیتان
 فه بوو، دبهر را کاسیتهک دیت، هه روهکو ئافه کا سار ب
 ئاگره کیدا کهن، که ربا وی داهات. چاقین وی دکریارا
 بهریخودانه کا دووردا بوون.

دهملدهست چه که چی کیشا و کاغه ز فه ددان و قرقراندنه نیفا
 ژووری، هه تاکو کاسیتهکا ب تنی یا رهش دناف کاغه زاندا
 دیتی. کاسیت بلند کره بهرامبهری چاقین خوه و هزرا وی
 زفریقه نک هه قالا وی: "شیلانی دهستی وی گرت و را رهقاندنه
 ژوورا خوه یا ل قاتی دووی، کاسیتهک دانا بهر دهنگری و ل
 بهر وی مهزیکه یا ئاژاوهیی که فته چه پا و سهمايه کا نه مینا
 دهوات و شه هیانین کوردان دکر، دنگر فه مراند و کاسیت ژی

کینشا دهر، مپیتی خوه ل شیلانی ترش کر و ئه نیا خوه لی کره
گری. ب نه بره یه کا وه کو یا دایکان گوتی: ما ئه فه مه سیمی ته
یه؟

شیلانی شهرمکر، وی ژی کاسیت کره دچانتی خوه دا.

پر ب چریسه ت کاسیتا رهش دانا بهر دهنگری و رابووه نیقا
ژووری، چاقلینکرنا لفینین شیلانی دکر، ل ده سپیکی هیدی
هیدی خوه باددا، پاشی بهر به ره له رزینا له شی وی بله زتر و
بهیزتر لی دهات، هه ولدا دگه ل دهنگی بله زئی مه زیقی خوه ب
هه ژینیت، ژوور تیکدا ببوو سه ماگه ه که چا دی ژی، ئه وا
دخو دیکیدا ژ هه موو پهری بین سینهمایی سه ماکه رتر و
جوانتر ددیت.

جرفه ک قی که فت و بله ز رابووه: " ئه سته غفه ره للا..
ئه سته غفه ره للا "....

خوه ب دیم و روویانقه ببوو خوناڤ، جو بارین خوهی دبن
کراسیقه ب له شی ویدا دهاتنه خوار، ژ سه ر ته ختی هاته خوار
و به تانی دبن پیانقه بی سه روبه ر ببوو، هه روه کو دوو کیتکا
خوه ل سه ر گه فزاندی.

په رده فه دا و تیروژکین روژی چاقین وی گه مراندن.

خاولیا خوه دانا سهر ملخ خوه و دهرئ سهرشوئى فهكر،
بيتهنا خوهئ ژ ههمى لهش و جلكين وئ دفرئ. پشتى ههموو
گونهها خوه يا شهقا بؤرى دكونا سهرشوئيئه بهرزهكرى،
كهفيكا خوه گرئداهه و بهر ب زانينگههئفه چوو.

دهمئ دهر پهيكهري ئيروسى را بؤرى، خوه پئ نهئينا دهر، ب
تئى چاشئ لئ دئيرئ، ههر وهكو ژئ سل يان ژئ ههئكوئيفئ
رئيبازا وئ.

نزا چهوا و ب چ هئجهت ل دؤر خوه زفري، چاقين وئ كهفته
سهر پهيكهري ئيروسى - دهستئ وئ يئ درئژكرئ - مينا
دهستهكى بوو ههكو ژبو مروئئ دزفروكا ئاؤيدا دهئته
درئژكرن، فاكئورئ ههره هئزدارئ سهرنجر اكيئشانا وئ بوو،
پشتئ پهيكهري ل جهئ خوه دئتي، ههرهكو كهقرهكئ گران ژ
سهر سينگئ رابووى. ب پئنگاؤئن لهز و سهر چهميائئ ژئ
بؤرى و گههسته ههئالا خوه.

چانئا خوه فهكر، هئدى كاسئت كره ددهستئ وئدا، شيلانئ دئيا
ب بشكورينهكا ئهئيندار سوپاسيا وئ بكهت. لئ نه گرنژئنا
وئ، دئيمئ وئ يئ ب ترس و مينا جهمهدي سار، ئهو
بشكورينا ئيك لايهني ب تنئ هئلا .

دهمى روونشتى و بو جارا ئىكى دژيانا هه قالينى يا واندا پيهك
دانايه سه ر يى دى. بشكورينا شيلانى فه كريتير و فرههتر لى
هات... ددانين وئ بين سپى و ژيكفر ب ئاشكرابى خويا كرن.

*

ئيلون ۱۹۹۴

دالہ ہی یین کہ سہ کی ب تنی

ئەف لەشى ھشك و سار، ھەرۈەكو ژئەزلدا خوين تى
 نەگەريايى، ب تەنايى پالدايە كوژيى ميژى و ب خەمسارى
 رازاي. نە ھورەبا دكاريت موويەكى ژ لەشى قەلەرزىنيت، نە
 قۇلكانەكا ھار دشىت بەۋستەكى ژجھى وى ب لقينيت. ئەفە بۇ
 جارا بىست و چوارىيە سەح دكەمى و بەرى خوە ژى
 ۋەردگىرم. ئەز دترسم ل بەندا دەنگى بمىنم و سەرتيرا من ب
 بەرى بگەڤيت، ھەمى ھەستىن من يىن ئاشكرا و نەپەن ل
 ھنداڤ قى جەندەكى راۋەستايىنە و ئەو ھەست ب ھەبوونا من
 ناكەت. ئەز پاشەرۋژەكا گەش دگيانيدا دبىنم، ئەو ھزرا
 عەدەمى بۇ من دكەت. ئەز ل ژقانى دكەلم و دبۆھژم، ئەوا
 كەليايى و بۆھژى ئاۋرەكا ژ نىشكافە ژى ل سازا شەڤينا
 ھەستىن منقە نادەت. چاقەرئيا من تىلا عۆدەكا گياندار و
 دەنگخۆش بوو ل دىر زەمان. لى ھەر ژ رۆژا دەنگى وى
 گوللەيا بلەز ھاتى، عۆد شكەست و ئىدى نەما ئەز شەرابى ل
 بەر ئاوازين خەمرەڤىن قەخۆم.

ئاخ چەند دلى من دچىتە شەرابى، لى ئەف شەڤە، خۆ ئەگەر
 عەرەقەكا قاچاغ ژى ھەبا دا باشتىر بىت. ئەفە ژ ميژەيە ئەز ل
 بەندا پەيفەكى يان دەنگەكى كزى قى جەندەكى، لى باژىر
 پىرھەڤىيەكە ددانىن خوە ل من قىچ دكەت، پەنجىن وى دناڤ
 پرچا من يا نە تراشيدا يىن بوويىنە سپەھ نزا چەوا ئەز ژ

له شس باژیری فه بووم و جاده یان پینگافین من دسینگی خودا
داعویران! تنی ته قینا گولله یه کی بوو، من نه زانی ژکیفه هات، یا
وهروه ری بوو یان غه دارئ؟

ئووی چه ندی ساویلکه مه ...

هه تا نهۆ ژی ئەز دهنگین ته قینا گولله یین چه کی ژیکجودا
ناکه م. ما کهنگی من گولله ته قاندینه؟! یان هه ما هه ر دیتینه!

ل وئ ئیفارا دهنگی گولله یه کا قاچاغ هاتی، دهستی من دناف
دهستی بشکورینیدا بوو، مه خه ونین کهسک ب ناشتی و
ژیانیقه ددیتن. مه هه زین خوه ل سه ر تیروژکین روژی
دنه خشاندن و مه ب دونیایی دکره که نی. دهنگی که نیا مه بلند
بوو، سه ری ئه وئ سمبیل بوک ب نک مه فه زفری و پیچه کی
گرنزی. که نیا مه یا ترسیایی و شه رمین نه هاته کپکرن، مینا
هه سه په کی حینج سینگی هه وای بری و هه می جیهان فه گرت.
ئهم بووینه که و، دوو که وین ته نا و دلخوش، ل ئاقاری هه زین
هلگرتی و هه لاویستی دچه رین، ئوو ل ئاسمانی سامال دفیرین.
گورگه کی هوّف قه بین دگه وریا مه دا ئاسیکر، چاقین مه وه کو
راداری ل دهر دوران زفراندن.

لی ته قینا گولله یی ئهم پیکفه راته قاندین.

فهلهكى ئەز ھلگرتم و ئىننامە دەف قى لەشى سار، پەپىن من
 بىن فرىنى شىكەستن و قەبىنا من خەندى. دەستەكى مينا
 بەلگىن دارھژىرەكا كەفن كەفتە سەر دەقى من و گەھاندەمە نك
 قى جەندەكى. ئەو جەندەكى ئەز ژھەمى دلخ خوە حەز ژى
 دكەم، ئەوى سىناھى يا من يا ب تنى ژبو قەگەريانەكا كەل و
 پاشەرۆژەكا ھەل. ئەز و ئەف جەندەكە ھەقدەردىن، زامەكا
 زەبىرى مە ب توندى پىكقە گریددەت، ھەقەندىكە ئەزەلى يان
 سەرمەدى مە دكەتە دوو جەوسەرپىن ھاوكتىشەيەكا ھەقسەنگ؛
 ئەز وى دحەبىنم و ئەو من دحەلنىت، ئەز وى دكەوینم و ئەو
 من دقەمرىنىت. ئەو ل دەف من رامانا ژيانىيە و ئەز ل دەف
 وى كاديا جگاریمە ددەقى بايدا. ئەو ل دەف من سترانەكا
 شقان پەرورە و ئەز ل جەم وى نالىنا بلوورەكىمە دگوھى
 گايدا. ئەز ل قىرە مە كو ژيانى بكمە گول و ل بەر
 دەرازىنكىن ئەقىنداران بچىنم. ئەو ژى ل قىرەيە كو دەستەك
 ژبانىن بلند بەیتە خواری و خوينا گەرم دلەشىدا بگىرىنىت.
 ھەبوون و عەدەم ل دەف قى جەندەكى گەش و نە گەنىبووى
 دترارەكىدا دەیتە ھلگرتن و ب ھەمان ئاوازی سەماقان
 سەمايى ل بەر دكەن. ئەو دیواری ھولا شانوىيە و ئەز
 ئەكتەرەكى پەھلەوانم ل سەر دەپى قى شانۆ يا دەھمان دەمدا
 كومىدى و تراژىدى، بىنەر مينا شەپۆلین دەريايى ژبەر

سەپىتكا دكەڭنە سەرسەرى مەن و ب روويىن مەن يىن
بيگۈنە ھەدا دەينە خوار. لى ئەز ژسەر دەپى شانۇ يى نا بەزم و
سنگەپى بوويمە دچاقىن بينەرىدا.

ئەي ئەو لەشى سارى ل سەر سىنگى مىزى رازايى، ئەي
ئەوى دىوارەككى ھىك و لال. دشىانا مندايە حيوارى بگۈھورم
و بەھسى ژيانى بگەم. خۇ خەونان ژى ب ھۆنەرى رادچىنم و
ب ھۆنەرەككى دى قەدگىرم. دشىانا مندايە خەونان بىنم؛
خەونىن كەسك، يىن مۆر، يىن سىي و خەونىن كەسى نەدىتى
بىنم. لى تو ۋەكو ھەموو خەونىن مەن يىن دى، خەونەكى،
چرايەكى، بەرەبەرە دچاقىن مەدا دبرسقى كو تىنبايتا مەن
قەرەقىنىت يان سوحبەتىن پاشەرۆژەكا باركرى بگەت.

ھەر ژوى رۆژا دەنگى تەقىنا ۋى گوللەيا مالمىرات ھاتى، ئەز و
تو يىن بووينە ھەقال. ئەوى تەقەكرى مەن نەدىت بوو، ئەوى
ھاتىيە كوشتىن ژى مىناكى ۋى چ جارەن نە دادايە بەرچاقىن
مەن. دىيژن يى ھەژى كوشتىن بوو، لى يى پىشت راستم كو
زارۆكىن ۋى يان ژنا ۋى ۋە نا بىژن. خۇ مەن چوچك ژى نە
كوشتىنە، مە ب ھەقرا ستران بۇ بەلگە چلىيا و دارمازىيان
دگۈتن.

هه ڪو ٺهڙ زاروڪ، من ڦوسڪهڪ هه ٻو دگهل هه ڦالان دچووينه
ٺاڦاري ڪو تاما دهڦي خواه ب گوشتي چووچڪان سوپرڪهين،
لي هه ردهم ٺهڙ دهست ڦالا ڦه دگهريامهڦه، هه ڦالين من دگوت:

— چ ڙ ته چي نا بيت! پا چهوا دي بيهه ميڙي ٽول و به دهلا!

داڪو من ڙي تايبه تمهنديهڪ هه بيت، هه مي ڪه رب و ڪين من
ڪر نه ٺهڦين و دهوشا مالا مهيا ٺاخيڏا چانڊن. من دهستي
خوه يي راستي ڪره دهسته ڪي هاريڪار و گولين ههستان ل
سهه ر دهنگين ڪه ربگرتي دنه خشانڊن. من هه مي مال و مولڪه تي
خوه ڪر نه په رتوڪين عشقي و دناڦدا ڙيام. چ جارن ل ههرا من
نه ٻو ڪو سههرا ته ڦينا گولله يه ڪي، دي په رتوڪخانا من هه ته
تالانڪرن، ٺهڙ ڙي دي بمه دهه به دهه ر و هه ڦالبه ندي جهنده ڪه ڪي
ڦه مريايي و جهه دگرتي.

يا ڙڦي هه مي خرابتر ٺهوه ڪو ٺهڙ سههرا ڪوشتنا ڪه سهه ڪي
گياندار و مشتي خوين و گوشت، دناڦ ڦي ڪونجا خه ريب ڙ
تيروڙڪين روڙي و دهنگي سترانان هاتيمه نه فيڪرن. ٺهڙ دزانم
من نه ڪوشتيهه، خودي ڙي دزانيت، لي شونگرين خودي ل
سهه ر دهدي ڦي چه ندي نزانن، مينا ماري ڙان دداني ل من
دگهريين.

سہرا من ب چ ناہیت، خو وینئ بشکورینئ ژئ ئہوئ نیفہک
 دخہ یالا مندا چاندی و نیفا دی دپاخلا مندا، برینین ہستا من
 یا زامدار نا کہوینیت۔ تنئ ئہف تہلہ فونہ رہنگسورا سار و
 بیدہنگ، ل سہر سینگی میزئ نفستی سیناھیہ کی دچاقین مندا
 دبرسقینیت و ئومیدہ کی ل فہگہرا من شین دکہت۔ ئہفہ سیہ و
 دوو روژین رہبہفہ ئہز ل ہیقیبا دہنگہ کی ژفی لہشی مرار
 دہرکہ قیت و ہناسہ یہ کا گہرم گوہی من ماچیکہت، لی
 ہہردہم سہرتیرا من ب کہ فرئ حسارئ دکہ قیت و ئہز خوہ ل
 کوژئی بنداقئ دقورمچینمہ فہ سہر ئیک۔

ہزاران پلانین رہقینئ و ہیرشکرنئ من دانان و جارہ کا دی
 ژئ سار دبمہ فہ، ہزاران گوئن و گروقتین یاسایی دمہ ژئی
 خوہدا نژاندن و پاشی لی مت دبمہ فہ، خہونین ہشیاریئ ئہزئ
 کریمہ مال و ناخئ من ئہشکہنجہ ددہن۔

دہنگہ کی کہہی و کویفی، یئ خوش و نہخوش، یئ بلند و نزم،
 یئ خہمچقین و خہمرہقین ہمی خہونروژکین من ہلہوشاندن
 و ئہز راکیشام۔ مینا نیچیرفانہ کی کا چہوا نیچیرا خوہ
 رادکیشیت، وئ تہلہ فونہ سور ئہز ب نک خو فہ راکیشام۔
 ترسہ کی ئہز گرتم و ئیکی ئہز بہردام! نہکو ئہف جارہ ژئ
 نمرہ یا چہوت بیت، نہ کو ئہف جارہ ژئ سنیلہ یہ کا بیگونہ ہ

بقيت وهختى خواه يى قالا ب من پر بکهت! نه کو نيچيرقانيں من
 بن و ب ساناهى بکهقمه داقى، نه کو هه قاله کى من يى خواه
 فروتى بيت و هه بوونا من دقى بنداقيقه گومانبرکهت. د وى
 دهمى کورتى نووهاتيدا، مينا توژى ب ژيانيقه هاتمه گريدان و
 دوودليه کا کوژهک پيش وپاش کرم. لى ميرانيه کا گوندياتى
 دناخى مندا لقلقى و خوينگه رم کرم. بله ز دهستى من گه هشته
 دهستكى تيله فونى و گه هشته بهرگوهى:

– ئەلوووو...!

دهنگهک هاته گوهى من ههروه کو ژبنى بيرهکى دهات، هه مى
 ههستين من لهرزاندن و دهستى من يى ب تيله فونيقه دره جفى.
 ئەز پى دحه سيام کو که سهکى ديبه ل شوونا من دئاخفيت، يى
 هه موو که رب و کينا دونيايى دريژته دتيلا تيله فونيدا.

هه مى بيره وهرى بين من بين خوش دگهل بشکورينى و
 ههلبهستان و کتیبين عشقى مينا هووره بارانى ژ ديروکا من
 يا ئەز هه ز ژى دکه م، ژ چاقين من دبارين و دکه فتنه سه ر
 ليقين من. ئەجنهکى شه رخواز موويين لهشى من گژکرن و
 خوين دده مارين مندا فيراند. ژبيرا من چوو کو بهره قانيى ژ
 بيگونه هيا خواه بکه م، دهنگى لايى دى ب مجدى دگوت:

- يا فەرە تويىن چەكدار بى، ئەگەر بىيە گرتن دى تى چى.

+ ما دى چەكى ژكېفە ئىنم!؟

- ئەز دى بۇ تە وەرورەكى فرىكەم.

+ ئەگەر غەدارەكا ئوتوماتىك بىت باشتىرە.

بۇ جارا ئىككىيە ھەستەكا باركرى ب ھەزا كوشتنى دىمەژىن

مندا سەمايى دكەت و من بەرەف چەپەرىن عەمى گوزى

دبەت. ئىدى نەما ئەز ب ئاوازىن عۆدى سەرخوش بىم.

دەنگى گوللەيان وەكو تىلىلى يىن شەھيانان دىھىنە گوھى من.

*

تەمموز ۱۹۹۰

دلبه را شهیده کی

بیریقان کچه کا ب تنج یه، نه سوحبه تین روژانه دگهل کهسی دکهت، نه بهحسی جلک و شیوازین برینا پرچی دکهت. وهکو دارهکا هسک بی هه لچوون و بی کاردانه وه، کاری خوه بی روژانه نه انجامددهت. خه مه کا که فنار رووی وئی داگیر کریبه و پرچا وئی یا ژ پشتقه گریدایی میناکی سنیله یان ددهتی. دهمی ل پشت میزا خوه دروونیت، وهکو مری یین بن گوران لی دهیت، چ بویه ر سهری وئی ژسه ر کاغه زین رازایی ل سهر ماسی بلند ناکهن. جارنا شه ردهف یان قیژی یین ریقه بهری، ههمی گوها میت دکهن، ژبلی گوھین بیریقانی! دونیا ل دهر دورین وئی ویران ببیت، دئی چانتی خوه راکهت، ب لقیه کا خوه زایی دچیته سهر ریکا خوه. نه مایی خوه دکه سه کی دکهت و نه دهیلت که سه ک مایی خوه دژیانا وئی یا که سوکی بکهت.

ههردهمی ریقه بهری، یان سه روکی پشکا نه و لی کار دکهت، تشته کی فرمی ژئی خواست با، مینا روپوتان کاری خوه ب جه دهینا و چ په یقین دی ژ سهر لیقان دهر نه دکه فتن. نه گهر ئیکی ژبو سوحبهت، تشته ک کربا یان نوکته کا ب کهنی گوت با، دا مینیت هه تا ئاخفتن ته قاف ببا و بیی چ کهنی یان کاردانه وه دا ل دور خوه زقریته فه جهی خوه بی کاری. وئی و که نیی دوژمنکاریبه کا که فن هه بوو. هه رچه نده پرانی یا

فهرمانبه‌ران چه ز ژ فی بیده‌نگین نه دکر، لی ژبه‌ر زیره‌کی و
ئه‌ختوباری یا وی دکاریدا، ده‌ست ژئ نه‌دهاته به‌ردان.

روژده‌کی ریقه‌به‌ری ب نه‌رمی گوئی:

- کچا من! ئه‌گه‌ر ته ئاریشه‌یه‌ک هه‌یه بیژه، ئه‌ز وه‌کو بابی
ته‌مه.

پشتی بیهنه‌کا سه‌رچه‌ماندنئ، پاشی ب هسکی لی فه‌گه‌راند:

- که‌سه‌ک وه‌کو بابی من نینه، هه‌ر ئیک وه‌کو خودیه.

به‌ری ریقه‌به‌ر ئاخفتنه‌کا دی بیژیت، بی‌ریقان ژ پی‌رغه بوو، ل
هیقیا ریقه‌به‌ری بوو کو ئاخفتنا خوه ته‌قاف که‌ت، یان
روخسه‌تی بده‌تی بچیت، پشتی وی ژئ سه‌ری خوه چه‌ماندی،
هیدی هیدی ده‌رکه‌فت. فهرمانبه‌ران وه‌سا هزر دکرن کو
بی‌ریقان گه‌له‌ک چه‌ز ژ کاری خوه و ریقه‌به‌ری خوه بی سمبیل
بو‌ق دکه‌ت، چونکو خوه گه‌له‌ک زه‌حمه‌ت دده‌ت و هیشتا چ
سزا بین ئیداری ددوسینها ویدا نه‌هاتینه تو‌مارکرن. چ جاران
دره‌نگ نه‌هاتییه، هه‌روه‌سا چ جاران ژئ ب هیجه‌تین هه‌مه‌جور
خوه ژ کاری نه‌فه‌دزییه. هه‌می ساخله‌تین فهرمانبه‌را نمونه‌یی
تیدا هه‌نه.

گهلهڪ جاران دهمي ب دويڻ ڪاري هه ڌاره ڪيڏهه خوه
 دوهستانده، ههمي فرمانبر دا هزرڪن ڪو دور نينه ٿهه
 نياسهڪي وي بيت، چونڪو ڏور ڏوره ب دويڻ خه لڪي
 هه ڌارڦه بو هه تاڪو بيتاڦا وان يا ٺاڙوڦه ڊڪره ددهستاندا.
 دهمي ٿهه ڦه رفتار هه ڙانه دوه باره دبو، ههميا زاني ڪو
 ٿهه ختوباري يا ڪاريهه. بهرپرسي ڏورا وي يا ڪاري گهلهڪ
 هه ز ڊڪر ڪو رڙهڪي ڪارهڪي نه ياسايي يان واستهڪاريهڪي
 ڙي ببينيت، نه ڙبه هندی ڪو سزا دهت، لي ڙبه هندی دا ٿهه
 ڙي ب دلئ خوه بڪه ڦيت و بيتاڦه بين ٺاڙوڦه هه ڌاران بو خوه
 بڦروڻشيت. ههمي فرمانبر ٺيڦين بوون ڪو ٿهه خانمه يان
 نوونه را ريفه بهريهه، يان ڙي ٺيڪه ڙ دهسته ڪا ٿهه مني بين نهيني
 دناڦ فرمانگه هيدا، هه رچهنده به عسي نه بوو ڙي. لهوا
 هه ردهم ب رفتار هڪا تيڪهه ل ڙ ترسي و گوماني و ٿهه ڦيني
 سه ردهري دگه ل دهاته ڪرن. لي ٿهه گهر راستيا وي
 ڦه گوهيڙين؛ سهري سهي گوري ڙ سهري ريفه بهري خوه يي
 خوه فروتي خوشتر دڦيا. هه ڪو دهنگي ته ڦهه يهڪي ڙ چيا بهر ب
 باڙي ريفه هاتبا، سينگي وي دا بيته ڦرينگهه و ههمي ڦروڪه بين
 عشقي و خوشي دا دادهني، ڙ دل هه ز ڊڪر ڪو رڙهڪي
 گوللهيهڪ جينيڪا ريفه بهري وي بڪه ته باجانسورڪه ڪا هه رشي.
 ٿهه دناخي خوه دا ڦي ڪاري ڙبو ملهه تي خوه ڊڪهت، ڪو بيته

ته قافڪه را كارى دلدارى وى يى پيشمه رگه. جاره كى كاروانى
 نامه يه ك دگه ل پيره ژنه كا هه ژار بو هنارت بوو: " بىرى: پشيكه
 من يا نازداركرى، نه ز دزانم خه ريبى يين عشقه كا دژوار و
 ده مژميرين چافه رييان ژبى ته دخون، لى نهف وهلاتى هنده
 ساله نه م خوه و خوينى بو دريژين پيدفى ب قوربانيدانا مه
 هه يه. نه ز ب تفهنگى و تو ژى ب خامه يى خوه يى دبه رژه وهندا
 هه ژاراندا، دى قى وهلاتى ئا قاكه ين. باش بزانه كو نه و كارى تو
 دكه ي نه ژبو حكومه تيبه، لى پشكه كه ژ خزمه تكرنا خه لكى مه
 يى هه ژار و بى رى. هيفى دكه م به رده وامبى دكارى خوه يى
 پيروژدا و چ هه ژاران بى ئوميد نه زفرينى. ژبير نه كه كو نيغه كا
 وى ئازوقه يى تو بو وان كه سين هه ژار تومار دكه ي، دگه هته
 مه و نه م شوره شى پى ددومنين. هه تا روژا گه هينى، هزاران
 ماچين گه رم ل نه نيا ته يا كه قهر و روويين ته يين هنارى
 ددهم. هه ر بژيت بو كورد و كوردستانى. ئيمزا: كاروان "

پشتى قى نامى بيريفان مجدتر لى هات و پيگيريا وى پتر بوو،
 جارنا هه تا پشتى ده مين كارى ژى ب ريغه برنا كارين خه لكيفه
 بوو، ريغه به رى چه ندين سوپاسى داينى و هه رده م دگوتى:

- به س نه گه ر تو به عسى بايه، نهو دا ته كه مه به رپرسا

هوى.

لئ هه ردهم به رسفا وئ گرنژينه كا سه رنجراكيش و بيگونه ه
بوو.

ريڤه به ږي ريژگرته كا تايهت بو هه بوو، ما وي چ دڤيت؟ كار
ب دروستي ب ريڤه بچيت و چ كيماسي ل فه رمانگه ها وي
نه بن. ژبه رڤي كاري بيږيقاني چه ندين جاران سوپاسي بو
فه رمانگه هي هاتينه، پشتي هه ر سوپاسييه كي ريڤه به ږي ژي
سوپاسي و پاداشت ددانه بيږيقاني. ئه و ژي ب پاره بين
پاداشتي، دا كراسه كي بو دايكا خوه پي كږيت، يان ب چه ندين
پاداشتان دا شهل و شه پكا بو بابي خوه كږيت، جارنا ژي دا
سه ره كي كه ته خيږ و گوشتي به رخي ل سه ره هي مالن
ره نده كا خوه به لاف دكر، دايكا وي دا بيژيت كو ئه ف سه ره
ژبو ساخبونا بابي وييه. لئ وي دلددا دگوت: "به لكو ئه ف
سه ره خوه بده ته به ر سه ري كارواني و خودئ ريكا وي و
هه قالين وي نيزيك بكه ت."

بيږيقاني سي خويشكين ژخوه بچووكتر هه بوون، ژبلي بابي
وي بين نه خوښ چ زه لامين دي دمالا وانقه نه بوون. له وا بابي
حه ز دكر زوو كچين خوه بده ته شوو. هه رسي خويشكين وي
چوونه سه ر ئاف و رزقين خوه و دناف مال و زاروكين
خوه دا د ژيان. تنئ ئه و دگه ل پيره دايكا خوه و بابي روژه كي

ساخ و پینج روژان دناف نغیناندا بیهن لی ته نگبویی دژیا.
هر ژ روژا فی ره بویا مالخراب کوونی خوه دانایه دناف
سیهین بابی ویدا، وهختی وی یی پشکرییه دناقبه را
فهرمانگه هی و نه خو شخانیدا، یان ب ریکا دهرمانخانه یا کلینیکا
میلی قه بوو، دهرمان بو بابی خوه وهر دگرتن.

ب راستی ژی، ئاف رادوهستا و بیریقان نه رادوهستا. پشتی
ئهف مالا سی ژوور و هولهکا بچووک بو وان هر سینیان ب
تنی مای، ژوورهکا تاییهت بو خوه کر بوو شانوشوون و
دناف پرتوکیین ههلبهست و رو ماناندا بههشتهکا نه مازهی دانا
بوو. ئه و ب تنی خودییا بی شه ریکا فی بههشتی بوو. دایکا
وی هیشتا ل سهر خوه بوو، دکاری کارین ناقمالی بکته.
ژبلی هندک کارین سقک، چ کارین دی ب بیریقانی نه ددانه
کرن. نی ئه وه فی مالی ب خودان دکته و ل شوونا بابی خوه
همی کارین مالی ب ریقه دبهت. همی سهرین هه یقان
مۆچه یی خوه ددانا بن بالیفکا بابی خوه، باب ژی دا که ته
ددهستی دایکیدا، له علی ژی دسه ر دهست گرتتا خوه یا
دیریندا، نه دهیلا چ کیماسی ل که چا وی یا نازدارکری بن. چ
جاران په یفا نه خیر یان نینه هه مبهری داخوازین بیریقانی نه
دبوون.

تینہک دناف گیانی بیڑیانی دا ہہ بوو، ژ خوینگہ رمی و تینا
 مہ فرہ زہکا پیشمہ رگہ یان نہ کیمتر بوو. ہہ ردمی کہ سہک ژ
 گوندان ہاتبا نک وئ، پشتی ب خیرہاتنی دا ژئ پرسیارکہت
 کا بہ فر مایہ یان نہ، ئە گہر بہ رسف ئەو با کو بہ فرہکا زور
 یا مای، یان بہ فرہکا ہند یا باری ری و ریبار یین گرتین،
 ئیکسہر دا زانیت کو ئەف کہ سہ ژ نک کاروانی یی ہاتی و
 بستہ ہا دگہل ئاخفت. ئە گہر دہم ہافین با دا پرسیارکہت کا
 ل گوندی ژئ ئەف گہر مہ ہہیہ، ئە گہر بہ رسف "نہ خیر، ل
 گوندی فہراشینہ و ئەم لحیفکا ب سہر خوہ داددہین" با، ئەو
 ژئ جفرہ یا کاروانی بوو. ئەف جفرہیہ کلیلا خوشی و گیلوی
 وئ یی یوفیریایی بوو. وی چاخی و ہسا رہفتار دکر، ہہ روہکو
 ئەفہ کاروانہ دہیتہ خوازگینی یین وئ و دئ دگہل خوہ بہتہ
 دویلکی دونیایی و دئ جوانترین ہیلینکا زیرین بو خوہ و وئ
 چیکہت. جارنا تنی ہہ وال ب زاردہ فکی بو دہاتن، لی ہندہک
 جارن ژئ دا نامہ یین ئاگرینین عشقاوی دگہل ہہ بن، ئەفہ ل
 سہر وی کہسی رادوہستا ئەوئ دہات، یان ژئ ل سہر وئ
 رہوشی رادوہستا ئەوا کاروان تیدا، ددہمی ہنارتنا قاسدی دا.

سپیدہ ہیہیکا تیرمہ ہی بوو، ددہمی دیتی زہلامہ کی گوندی یی
 پرسیارا وئ دکہت، ل کولانکا دنافہ را ژوورا خوہ و ژوورا
 بہرپرسی ہوبن دا، کہفتنہ ہہ مہبری ئیک، ئەوئ گوندی گوتی:

- تو یی بیریقان!؟

+ بهلی، فہرمو!

- من دقیت تہ ب تنی ببینم.

ژ کہ یفادا کہو ب پەرڤه داچیتہ ددہڤی بیریقانیدا، بلہز ہمی
کاغہزین ددہستیدا ل سہر جھین وان بہ لاکرن و وہکو بایی
بہزی ہاتہ دژوورا خوہڤہ. ئو زہلامی ریہ نہ تراشی و دامایی،
ل سہر کورسیکا ب رہخ میزا ویڤہ روونشت و ب بیڈہنگی
سہح دکرہ دیمی وی بی دبرسقت. بیریقانی دقیا سوحبہ تی
ڤہکەت:

- ل نک ہہوہ ژی وہکو ڤیرہ یا گہرمہ؟

+ ئہری ب خودی، ہزرہتا مہ پیچہ کا ئاڤا تہزییہ.

- ما بہفر نہ مایہ؟

+ بہفرا چ، مہا بوری خو کومتین چیا ژی زوہا ببوون.

- کہرہمکە، تہ چ کار ب من ہہیہ؟

ئەوئى گوندى، ژيىن وى ژ چل سالان نە بۆرى بو، لى
وہستيانى و خەمگىنىي پير نيشا ددا، نامەيەك ژ پاخلا خوە
هينا دەر و دانا سەر ميژى.

- ئەف نامە بۆ تەيە!

+ پىدقى چ نامەيان ناکەت، کا کارى خوە بيژە؟!

- کارى من گەھاندنا قى نامىيە.

+ ببوورە، ئەز چ نامەيان ژ کەسى وەرناگرم.

- لى، ئەفە ناما کاروانىيە.

+ کاروان کىيە؟ ئەز چ کاروانا نا نياسم. فەرموو ناما خوە بىە
و دەرکەفە.

وى زەلامى چاقىن وى مشت روندک بووين و کلپاتە ژى
نەھاتى، نامە هیلال سەر ميژى و دەرکەفت. نامە دزەرفەکى
نايلونيدا بو، گەلەک يا پف بو، وەسا ديار بوو کو دووسى
کاغەزن. ئەفە ژى نە عەدەتى کاروانىيە، هەردەم نامەيىن کورت
دنىيساندن. لى هەبوونا قى نامى ل سەر ميژا وى دبىت
ئارىشەيان بۆ پەيدا کەت و نە دوورە ژى خەفکەک بىت،
نەحەزىن وى بۆ دانا بىت و ب ساناهى بکەفتى. باشە ئەگەر

خەفك بېت و ئەز نامى ھلگرم، ل بەر دەرگەھى دى ھىمە
 پشكېن كرن، ئەگەر نە راکەم و پاقىژمە دتەنەكا گلىشى دا،
 دبېت پاقژكەر بېھت و ببېنېت. خودى دزانېت كا چ دى
 نامىدايە. ب راستى من دقېت بخوېنم، ما دى بۇچى خوېنم،
 سەداسەد نە ژ نك كاروانىيە، ئەفجا نە ھەوجەمە بخوېنم.
 دوور نىنە پېشمەرگەكى دى بېھت من رېك بېخىت و ئەز
 بېتاقىن ئازۆقەى بۇ دابىنكەم، نى ھەرودەكو كاروانى دگوت؛
 نېفەكا قى ئازۆقەى بۇ وان دچېت. نە، نە، ئەز قى نامى نا
 خوېنم و دى ھاقمە دتەنەكا گلىشى دا. ژ ھەميا بى سەرگىژىتر
 ئەو، ئەز نەخوېنم و پاقىژم. دگەل قان مالخولىياندا بوو، دەمى
 دەرگەھى وى ھاتىيە قوتان. بىى ھىچ ھزركرنەك يان
 برىاردانەكا بلەن، ب شىوہىەكى خوەزايى، چەكمەچى فەكر و
 نامە كىشا و كەفتە دچەكمەچىيدا. دەرگەھ قەبوو، فەرمانبەرەكا
 ھەقالا وى ھاتە ژوور، ھندەك كاغەز دانانە سەر مېزا وى و ل
 دەف روونشت. شەپرزەبى و ئالۇزىيەكا نە چاقەرېكرى
 بېرىقان گرت و ئىدى نەما بزانىت چ بكت يان چ بېژىت.
 بىگۇمانە كو ئەفە دوماھى يا ژيانا وىيە. ئەگەر ب پشت
 دەرگەھى مەزن كەفت، خو خودى ژى نە شىت دەھوارا وى
 بېھت. ب كورسىكا خوەفە ھاتە گرېدان و نە دشيا بلقېت يان
 باخقېت. ھەقالا وى گوت:

- ته خيرە، بيريقان، تو ئەفرۆ نە ل سەر خولکى خوهيى؟!!!

+ کچى ب خودى ئەفرۆکه هەمى لەشى من يى دئيشيت، ئەز نا حەوييم.

- ئى، ئىجازى وەرگرە، يان ته دقیت ئەز بچمه نک ريفه بەرى بو ته بخوازم؟!!

+ نە، هەما ژى قەبە (ب هشكى و بلەز بەرسقا وى ددا).

- ته خيرە، تو گەلەک يا بى سەروبەرى، ب خودى ئەز دى چم بو ته ئىجازى وەرگرم.

بيريقانى خوه گرزاندا و رابووڤه چنگلى وى گرت و ب نەرمى و شەرمينى گوتى:

- ژى قەبە، هەردەمى عادا من دەيت، ئەقە دەيتە سەرى من، دوو رۆژن دى چى بم.

پاشى ب رهخفه روونشت و گوتى کو دى هەتکا من چيت، ئەگەر من ئىجازە وەرگرت، هەمى فەرمانبەر دى زانن کو ئەز يا د عادى دا، ئەف دوو رۆژنە، دى تەحەمولى کەم، هەمى جاران ب سەرى من دەيت. زەينەبا هەڤالا وى ب کەنيقە سوحبەت دريژکر؛ پا خۆنە عادە ناھيتە ژن و خويشکين وان،

نى ھەمى سەرین ھەيفان ئەفە ھالى مە ھەمیانە. ھەر دووان
بەردا كەنىی و زەینەبى چایەك چىكر و دوو پيالە دانانە سەر
مىزى. پاشى دەرکەفت و بلەز زفریقه، دوو ساندویچ دەستاندا
بوون و ب كەنىفه گوتى:

- ئەفرو تو داخوازکریا منى ل سەر سەندەویچەكى.

+ خۆ تو بیژی ژىی من دوازده سالن و ئەفه بو جارا ئىكئیه
عاده دەیتە من!

- ھەما باشە، ھىجەتەكە كو پىكفه روونین و بەحسى عادا تە
بکەین .

+ دى باشە ھەتكەر، ژ دەفى تە دەرئەكەفىت ھا!

دچاڤ نغاندەكیدا، ژوورا بیریقانى پر بوو ژ فەرمانبەران،
قوریکى وى یى چایی تیرا نەکر، خودانى حانوتى گازی کر و
کۆمەکا سەندەویچا ئینا دژوورقه دگەل سىنیکەکا پيالە یین
چایی و پاشى کت کتە یان جووت جووتە فەرمانبەران پارى
وى دداین. فەرمانبەرىن نوکته چى نوکته دگوتن و تیقه لىقا وان
ژ ژوورى دەر باز دبوو کولانکا ل ھەمبەر ژوورا ریقه بەرى
ژى. پشتى سوحبەتین وان تەڤاف بووین و بو ماوہیەكى نە
کورت بیریقانى خوە ژبیرفەکرى، جارەکا دى خوە ب تنى

دناف چوار دیوارین ژوورا خوږه دیت. ژ پیاڅه ل نیڅه کا
ژووری دهات و دچوو. زهینه ب بی دهرگه قوتان هاته
دژوورڅه، چانتی وی ددهستاندا بوو، گوته بیریفانی:

- دگهل ته نه هیمه مال؟

+ نه خویشکی، هه ما تو هه ره، ئە ز ژ ی نوکه دی هیم.

بله ز بهزی چه کمه چیا میزا خو، نامه ژ ی هینا دهر، ته نووری
خو بلند کر و نامه بهردا دناف دهر پی خوهدا. ئە گهر پشکنینا
من ژ ی بکن، دی چانته ی څه کهن خو من رويس ناکهن. خو
ئە گهر ته لهه بیت ژ ی، که سهک نزانیت کا من نامه دراندیبه یان
کریه دچانتی دا، هه می کهس دی هزرا چانته کهن. پاشی
سهح کره چانته خو؛ ژبلی قه له مه کی سو راڅی، خو دیکه کا
بچووک، شهیه کی داری، حهفت دینارین کت، هه ویا وی و
هندهک کاغه زان چ تشتی دی تیدا نینه.

بله ز ئەو کاغه ز دهر یخستن و بهردانه دناف چه کمه چیدا، ئەو
بیاف نه بوو، کاغه زان بخوینیت کا چ تیدا نفیسینه. لهوا ئیمتر
ئەوه کو کاغه زین فهرمی بهیلته ل فهرمانگه هی. ب ریڅه هه تا
گه شتیبه دکوستریدا دلکوکی به لا خو ژ ی څه نه کر بوو.
پشتی دهرگه هی مالی بو قه بووی و چوو یه دژوورا خوږه،

هه ناسه يه كا كوور هه لکيشا و خوه دهف و دهف هافيته سهر تهختي. بيهنه كا خوش چاقين خوه دانانه سهر ئيک، پاشي ل سهر دهنگي ته قه ره قا دايكا خوه يا کاري فراڤيني دکهت رابووڤه. خوه گوهارت، ئه و نامه ژي دانا بن باليفکا خوه، کو ب شه ڤي بخوينيت.

وي هه سته كا هه لچووي بو بيريفاني چيکر. هه سته ک بو، تیکه له بو ژ که ربي و ئه ڤيني، ژ ويراني و ترسي، ژ پاشقه زڤريني يان پيشقه چووني! که ريبن وي ژي قه دبوون، چونکو نزانيت ژيده ري سهره کي کييه و ژ دهف کي هاتييه. حه ز دکر بخوينيت، چونکو هه ردهم بهنده وارا نامه يانه و هه ڤالينييه کا مشت دليني و سوژ دگه ل نامه يان هه يه. ئه ڤ خانما مينا به لاتينکه کا عاشق و روڤاهي په ريس، شهرم دکهت کو نه ويريت نامه کي، تني نامه کا بي دهسته لات و بيهين، بخوينيت. ئه ڤيني يا پيشمه رگه کي سهر چيا ويرانه کا بهرچاڤه و ويرانکرنا هه مي ترس و تابو بين سه پاندي بين جڤا کييه. هه ر پينگاڤه کا ژبو پيشقه، چه ندين پينگاڤين پاشقه زڤريني خه يالا وي دکره کو تره کا بريندار دناڤ قه فه سه که کا ژبير کريدا.

دوودلي و پيش و پاشکيا وي ببوو ته ڤنپيرکه ک و ته ڤنا خوه بهر به ره دله شي وي دپيچا، هه ولددا وي ته ڤنا مينا وه ريسان

ژ سينگ و بهدنا خوه ښه کت. لى چهند هه ولدان موکتر و
 پتر بان هيزا شداندنا وهريسان پتر لى دهات و گه هشته حه فکا
 وئ يا گه رده نقاز، هه ست ب نيزيکبونا ته ښيرکا هؤف کر کو
 پيچ پيچه يا چاښين وئ دخوت. دده مه کيدا، خوه ديت هه ردو و
 چاښ لى قوقلاندئ و ل جهئ وئ ته فنا مينا وهريسان، بلقين
 خوينئ ژ له شئ وئ يئ دزين. نولا نافرهبين بؤهاریکا،
 جؤبارين خوينئ ب له شئ ويدا دهاتنه خوار. وئ خوين نه
 دديت، لى هه ست پئ ډکر. پاشئ وه سا هزر کر کو کومه کا
 ميڙيان يئ ل له شئ وئ پاله بووين و له ق لى ددان. هه ر
 ته په کا ل جهئ له قه کئ دابا، کومه کا ميڙئ بين مري دپانکا
 ده ستئ وئ دا په حن دبوون. گورزه کئ ژ نشکاښه ب سينگئ
 وئ کهفت و تشته کئ رهق، مينا بهري دگه وريا وئ دا چوو
 خوار، بؤري بين هه ناسه يا وئ چک کرن و ب هه مئ سهنگ و
 گراني يا خوه مال سه ر دلى. ده ستئ خوه گه هانده باليفکئ و
 نامه ب له رزوکئ ژ زهرفئ نايلونئ ئينا دهر. بيهنا کاروانئ ژئ
 دهات:

- وهيال ل منئ هه ش پيوهرئ، پا ب خودئ نامه ژ نک
 کاروانيه و من چاښ نينن کو بخوينم!!

وهكو زاروكان، دهستی خوه ب روویڼ نامیدا دهینا خوار، ب
 بهر سینگی خوه څهنا. خوینا وی ریزکین نامی شیلی کرن.
 ئیدی نه دکاری ب دتهف ههقاله کا خوه ژى کو بو بخوینیت.
 ژبنی پیا کره قیژی، سیمه رخهک ژ پشت چیا هات، په نجه را
 ژوورا وی تور کر. بیریقان دانا سهر پشستا خوه و بهر ب
 ئاسمانه کی بلند فرین.

بلند بوون و هر بلند بوون، هه تا گهشتینه بهر عهرشی
 ئاهورامه زداى. چوگانه کی زیقین ددهستی وی یی راستی دا
 بوو، ب له شی وی دا هینا خوار و ب نه رمی ل پشستا وی ددا،
 ته څنپیرک څه جنقى و ته څنی وی مینا په رمووچکین به فری حه لیا
 و ب شوون برینین له شی وی دا هاته خوار. برین که ویان و
 ئیشانی له ززه ته کا ټولا له ززه تا سهر که فتنی بهر دا سهر هه ستا
 وی یا گهرم و فیرهایى. یه سوئی مه سیح ل بهر پی بین
 مه زداى خوینا له شی بیریقانی ب به لگه چلیا خرڅه دکر و
 دقوکلکا که څره کی که څناردا دمه هاند. ئایه ته ک ب خوینا مه هاندی
 څه خواند و پرت پرته هه ردوو چاقین وی پی پرکرن، پاشی
 پف کره چاقان و روڼاهی یا ئاهورامه زداى تاریستان هه می
 داعویرا و گورزه کی روڼاهی یا ته مه ت که له یه کی شه کرئ
 که فته بهر چاقین بیریقانی. سیمه رخى ئه و هاقیته سهر پشستا
 خوه و ب خواهزایی نرم فری. هر ل دور خوه دزقری، لی

ژبلی وی گورزی روناھی یا توند چ تشتی دی قهتره نه دکر.
دهمان پهجه را تورکریدا هاقیته دژورا وی یا ب تتیقه.

ب له شه کی گران و وهستیایی نامه فهکر؛ چوار کاغه زین ل
سه ر ئیکبون، ب خه ته کی جوان، ب ره نگین سور و شین
هاتبو نفیسین. دستخه تی کاروانی بوو، ئیدی هه می گومانین
وی بوونه بلقین که فا سابوونی و بهر با که فتن. ئافروویه کا
بله ز بهردا سه ر هه رچوار کاغه زان و پاشی هیدی هیدی ب
هسته کی تیکه له ژ گرین و بشکورینی ریژکین نامی خواندن:

"خانما من یا هیژا و وهفادار: بیریقان عه لی خورشید،
فهرمانبه ر ل ریقه بهریا به لافکرنا ئازوقه ی ل باژیری مه زن.
دبیت تو پرسیار که ی کا بوچی من نافی ته ب ته قافی دگل
ئه دره سی کارئ ته نفیسا! مافی ته یه، چونکو چ جاران من وه
نه کرییه! هه رده م نامه یین من ب دست و ب نیشان، ب
شیوه یه کی که سوکی دگه هشته ته، من دزانی، دی که نگي
که هیت و که نگي دی به رسف فه گهریت. لی فی جاری دی ب
پوسته ی هنیرم و نیشانا چافه ریکرنا به رسفی، سه ری من
ناکه ته کادینا خه م و گومانان.

خانما هیژا؛ فی ئیقاری نوبه تا منه و ئه ز ب تنی یی دچه پهری
ره سه دکرنا لنین دوژمنیدا، شیلکین گولله یان قرینه و دهنگی

توپا هه می تهیرو تهوال یی ژ ئاسمانان رهقاندین. دووکیل
 وهکو دیوارهکی رهشی بلند ل هه مبهری روژا بهر ب ئاقابوونی
 دچیت راوهستایه، ههنگوری یا قی ئیقاری یا کرییه تاریستان.
 ئاگرهک یی بهر بوویه پالا چیای، بهره بهره بوشر و
 بهرفره هتر لی دهیت. وهسا دیاره مه ره ما دوژمنی ستاندنا قی
 کومتییه، ئهوی من هیلیک و مالا خوه دانایی. ژ پشتقه هه می
 ری گرتینه، ئه ز ب تنی دئی دهراقیدا، چاقه ریئا موعجیزه یه کا
 نه چاقه ریکری دکه م. ژبلی خودی یی پاک و مه زن، که سهک
 من نا بینیت. تو ب خوه دزانی د دهراقین تهنگدا تنی خودی،
 یان هه ر هیزه کا دی یا نه پهن دشیته د هه وارا مروقی بهیت.
 هندی چبکه کا خوینی دله شی مروقیدا ما بیت، هیقی هه ر دمیته
 هشیار. ما مروف ب چ دژیت، ژبلی هیقی! دهمی دهری
 سندوقا پندورایی قه کرین، تنی هیقی بو مروقی هیلا بو تیدا،
 ئه ز ژی قی ئیقاری ب هیقی دژیم. من کاری هه می مگرتیان
 کرییه. نزا بوچی نوکه بیرا هه می گوزی دهیته بیرا من!
 بییری یا من؛ تو دزانی ئهوی سترانا هه می گوزی چیکری،
 گه لهک یی شارهزا بوو، تانا توسی مروقی زال دکهت و
 پایه دارییا نه مر دناف ناخیدا دچینیت. ئه گه ر هه می گوزی نه با،
 دبیت من هزره کا دی کربا! وهکو وی چه ندی کو پشتی من ما
 ناف و پایه داری بو چییه؟! هه فتییه که و دی بمه رزقی کرم و

ئادى يېن بېزار. تو دزانى چەند نەخۆشە مرۆف بېتە خوارن
بۆ ئادى يېن ھەر رۆژ ئەم پى لى ددانين!!

ل دانگا چەپەرى ھەلھەلۆكەكە، ھىشتا دەقى ئاگرى نە
گەھشتىي، بەرى تىرۆژكىن رۆژى خاترا خوە ژ كەفرين گەرم
و تەنا بخوازن، ل پشت ھەلھەلۆكى من سەح دكرە باركرنا
بۆھارا گوندى. رەوينا سا ھند يا خوش بو، ھەرۈەكو
مەزىقەيا "چىرۆكا ئەقىنى" دەتە بەر گوھىن من. بىگومانە كو
نۆكە ھەقالين من ل جەھكىنە، ژ فان جەين ئەز دىنم، دى ھەر
دەھوارا من ھىن و ئەقجارە ژى وەكو كتكە ھەفت گيان دى ژ
پەنجين ھۆقى رزگار بم. جارەكا دى من سەحا رەختى خوە
كر و فېشەكىن بەر ساجۆرى من ھژمارتن.

- نا بېت ئەف كومتى گرنگ بەيتە ستاندن!!

ئەگەر گەھشتنە كومتى، رامانا وئ ئەوہ كو گوند ھەمى تىچوو.
ژن و زارۆكىن بى گونەھ دى دناف ئەدەبخانا دوژمنيدا غەوارە
بن. وەسا ديارە ئەفە دى ھىرشى كەن!"

گرنژين و روندكىن بىرىقانى تىكرەس ببوون و پرچا وئ يا
درېژ نىقەكا دىمى وئ قەشارت بوو. نامە نە يا ئىمزا كرى بوو.
لى ب دەستخەتەكى دى، كو نە بى كاروانى جوان و رىك بوو،

ب لاری ل سهر روویی نامی هاتبوو نفیسین و ئیمزایه کا بیانی
 ل سهر بوو، ب ناقی داخاز. " خویشکا بیریقان؛ ب راستی ئەوا
 کاروانی کری، فهره ب زیری ل سهر هه می که قر و تراشین
 فی ژیانئ بهیته نفیسین. وی ب تنئ ئەف هیرشا مه زن گیرۆکر
 و نه هیلا چیا بهیته ستاندن، هه تاکو هیژین مه فه جه میاینه سهر
 ئیک. ئەفه ناما وی یا دوماهیینه بو هوهیین ریژدار نفیسی،
 من ژئ قیا ب ئەمانهت بگه هیمنه دهستی وه. ئەو ل به هه شتی
 ل هیقیا مه یه. ژبیر نه که کو ژبو ئەقینا ته و ئەقینی یا هه می
 وه لاتی گیانی خوه کره قوربان. فهره تو شه هنازیی ب
 ئەقینداری یا وی بکهی و چیرۆکا وی بو هه می هه قال و
 زارۆکین مه بین باژییری بیژی. ئەم خوزیکین وی رادهیلین کو
 بهری مه ئەف شهرهف و پایه بهرزییه ب دهستقه ئینا. ئیمزا:
 داخاز."

پیچهکی سهرئ خوه بلند کر و هه ناسه یه کا کوور هلکیشا،
 کاغه ز قورمچاند و دانا بهر دهقی خوه و کلپاته ژئ نه هات.
 وی شهقی هه میی روندک باراندن و مینا پیره ژنه کا پر
 سه ربۆرین پیگۆتنئ ب دلدارئ دلی خوه دگوت.

هه ولدا تشته کی بنفیسیت، لی بهر لیقا ته ختی وی هه می بو
 گولمچکین کاغه زین قورمچاندی. مینا سه رخۆشان چه ند

سهرى خوه دانا با سهر باليفكى، دا بهرسه پيتك هينه خواري
 و ب تهختيغه دكره تهحت. ب خوهزايى رادبووڤه، دلوقتى بهلا
 خوه ژى ڤه نه دكر. ژ نشكه كيڤه قيژييه كا بلند ژ گه وريى
 دهر كهفت، دايك و بابى وي ههر دوو هشيار بوون و بله ز
 هلدانه ژوور. دلى وي رادبوو، دله رزى و تايه كا گهرم ئه نيا
 وي خوناڤگرتى كر بوو. دهملد هسست دايكا وي به زى مالا
 هه فسوويى خوه و دچاڤنقاندنه كيڤدا ل سهر تهختى نه خوښخاني
 هاته رازاندن و سيلان ب دهستى وي ڤه بوو. بو ماوي هه يڤ
 و نيڤا نه دشيا باخڤيت، ههردهم حاله تين مينا ته بي دهاتنى،
 له شى وي دره جڤى و پاشى دا دلگرتى بيت.

ل دهستپيكي دختور پيڤه شه پلين، لى پشتى بوويه ههر روژ،
 ئيدى ئه و ژى پيڤه زڤير ببوون و گوتنه دايكا وي ئه ڤه
 حاله تهكى دهر وونيه. كو مه كا نقشتى و حه ماهيلوكان ل بن
 كه فشى و ب سينگيڤه بوون. چ سهرمه زار و شيخ نه ما بوون،
 نايه تين خوه بين چزاڤزى ل ديمى سار و جه مه دگرتيى
 بييريڤانى نه ره شاندين. دهمى مه لايى گوندهكى سهر سنورى
 ژى بي هيفى بوويى و چ شيانين ل خوه ب گومان نه كهفتى ل
 دهف نه ماین، ژ كه رب و شه رما بي هيزى يا خوه، ب شفتانا ل
 له شى بييريڤانى پاله بوو. ئاي نايه كا مشتى ئيشان و دلسوژ
 ژى دهر دكهفت و دايكا وي تليلى ڤه ددان. مه لا ژى ب

کوبارییه‌کا سهرکه‌فتییانه یا ئە خیلی پالدا جهی خواه. لی
 سهره‌رای ناخفتنا وی ژی، ههردهم یا دامایی و بی گبول بوو،
 ب شه‌ف خه‌و لی حه‌رام ببوو، خوارنا وی کیمتر لی هاتبوو،
 خه‌ونین هشیاریی ههر رۆژ میفانین مه‌ژیی وی بوون. مینا
 شفکی زراف، زه‌عیف ببوو، ئوو گوهداری یا چ که‌سه‌کی
 نه‌دکر، خو‌دهرمانین خواه ژی ب دروستی نه‌دخوارن. رۆژه‌کی
 دختوره‌کی ده‌روونی گوته‌ دایکا وی کو ئە‌گهر فه‌گهریته‌فه
 سهر کاری خواه یان ههر کاره‌کی دی، دوور نینه ره‌وشا وی
 به‌ره‌ف باشتر بچیت. پشتی بابی وی یی بیهن ته‌نگ و
 نه‌خۆش، خواه هه‌وجهی ئاغای کری و دایکا وی خواه هافیتییه
 پشت لاندکا ژنا ئاغای، بیریفان فه‌گه‌رافه‌ سهر کاری خواه. لی
 ب ته‌رزه‌کی دی و زه‌وقه‌کی دی کار دکر، هه‌روه‌کو دبیزن؛
 "ئهو واره، لی نه‌ ئهو بۆ‌هاره". تشتی سه‌یر ئهو بوو، که‌سه‌کی
 ده‌ردی وی ده‌ستنیشان نه‌کر، خو‌ دایکا وی ژی نه‌دزانی ئە‌فه
 چ کابیس بوو ژنشکه‌کیفه‌ هاتی و خواه ل سهر مالا وان یا
 خو‌ش پان کری. هه‌میا دگوت کو ئیرادا خودییه، "ئه‌زمونه‌که
 خودی ب عه‌بدین خواه دکه‌ت". گه‌له‌ک جارن دایکا وی هه‌ول
 دابوو، کو بزانیته‌ کا چ تولازان هه‌ستی وی بریندار نه‌ کرییه،
 یان وی حه‌ز ژ که‌سه‌کی دیار کری کر بیت. ئە‌ف رازه‌ ددلی
 بیریفانی ب تنیدا یا نه‌ستی بوو، هه‌تا وی رۆژا ژ کاری

ڦه گه رایه مال، پینجشهمبی بوو. سځ ژن میټانین وان بوون.
دهمی ب ژوورکهفتی، دایکا وی ب دهنگه کی بلند، کو بیریقانی
گوهل لی بییت، گوته میټانان:

- ئەڦه ئەو ب خوه هات، هوون دکارن سوحبه تا خوه بو وی
بکه ن.

چانتی وی وهکو خواها ب لامیدا دهیته خوار، ژ ملی داکهفته
سه ر زهنکی و چاقین وی زیق مانه ب میټانانڦه.

- دی وهره! کچا من، روونه دا سوحبه تا خوه بو ته بکهین.
+ هه رچه نده ئەز گه لهک یا ماندیمه، لی که ره مکهن شو لا خوه
بیژن!

- خاتوونا من! شولین هوسا ب ڦی تدارهکا تو دخوازی نا
هینه گوتن، که ره مکه روونه خواری، دا سوحبه تا خوه بکهین.
هیشتا ژ پیژڦه بوو، ب گرنتینهکا ساده، سار و چیکری، بله ز
لی ڦه گه راند:

- خالهت! ئەگه ر شو لا وه ب شووکرنا منڦه هه ڦبه ند بییت، خوه
زه حمهت نه دهن، ئەز شوو ناکه م!!

بيهنه ڪي ما، پاشي پيٽه چوو:

- من يا شوو ب مال و پهرتوڪين خواه ڪري!

+ ما ته نه ٿيت بزاني ڪيهه، چيهه، ڪورئ ڪيهه ...!؟

- هه ما ڪي بيت، چ بيت، يان ڪورئ ڪي بيت، ٺه شوو ناکه م!

ليٽين وي وهڪو پهرين نيسانوڪين ل بهر شنه بايه ڪي بو هاري
له رزين، چانته ژ سه ر زهنگا وي كهفته ب رهخ دايكا ويٽه.
هه ر سي ميقان ب بيندهنگي دئيڪودو فوڪرين. هيشتا روندڪ ژ
چاڻين دايڪي نازاد نه بووين، خاترا خواه ژئ خواستن و رهقينا
دهرگهه ٿوورا وي جرفهڪ ئيخسته بهدهني پيره دايڪي.

دايڪ بله ز زقريفه دٿوورقه، ب دهنگه ڪي مشتي گهف و

ڪزگريوڪي گوتي:

- ٺهه هوسا بو ته نا قه تييت، چ بين هات، ته گوتي نه! نزانم

تو ل هيٺيا ڪي؟ ٺهوين مه دنيا سن ٺهه نه، خو ڪورئ هاروني

رهشيد ناهيته ته....

+ ٺهه و ٿي بهيت، دي بيٿرمي نه!

دهمى روندكىن بېرىقانى ل سەر روويا بووينه جۆك و ب
هنارۆكىن روويى ته بېيسى دا دبارين. ههروهكو ئاقهكا سار ب
لهشى داىكىدا كرى، كه ربا وئ داها، ب رهخ كچا خوهقه
روونشت:

- كچا من! خهلك دئ لؤمه كه ن.

+ بوچى دئ لؤمه كه ن!؟

- دئ هزر كه ن كو تو يا عه بىدارى يان حه ز ژ ئىكى دى
دكهى!!

+ ما خو نه قبه ته!!

- قبه ته نينه، لئ فهره ئه و كه سه بهيت و دهقى خهلكى
بگريت، ئه گهر راستگوويه، بلا بهيت ته بخوازيت.

+ ناهيت!!

پاشى ب دهنگه كئ تيكههل ژ گريئ، كه ربه بوونئ و
هيستىريايئ، ژدله كئ سوئى، ژ كووراتى يا ترسا كاروانيه كئ
ب تتئ ژ كاروانيه مايئ و ل ئاقاره كئ بئ خودان بوويه
ئىچيرا كيلبين ژ ميژه خوين نه ديتى، ئاخفتنا خوه دووباره
كرهقه: "ناهيت، ناهيت، ناهيت ...". ئه و دارا به لگين كه سك ب

چقانقە دېشكورىن، ھشكېبون و وەريانە سەر ئاڭا گەرم. ئەو ئاڭا ب خويىنا شەھيدان گەرمبويى و بوويە قۇلكان. ئەو ئۆمىدا دچاقاندا سەما دكر و خەونىن وئ روژ بو د ھژمارتن، مينا ھەتاقسۆركا مەغرىبىيان كز دېبون. تارىستانى دادا سەر ھەمى پارچىن لەش و دەروونا وئ يا شەوتى. ھەمى ژفاندارىن "گودۆ"ى ب خۆشى ل بەندەرى چاقەرى بوون، لى بىرىقانى دزانى كو "گودۆ" ناھىت. بەرى وەغەرا داويى قەھوھىەكا تەحل دگەل قەخوار بوو، لى ھەز دكر دگەل بىرەھەرى يىن بۆرى بژىت. قان بىرەھەرىيان خۆشىيەك ددائى، وەكو خۆشىيا ديدارى و پستە پستىن گەرمىن عشقاوى. ما نە ئۇو، ئۇوا چەندىن جاران ئۇف عشقا گەرم دگەل كاغەز و نامەيان كرى؟!

جارنا ھزركرىيە، كو ئەقا ئەو دكەت راوہستانا ژيانىيە د كىلىكەكا دياركرى يا دەمىدا. ئەرى ما كەسەكى ماف ھەيە ژيانى دلەھزەيەكا خۆشىيدا راوہستىنىت و دناڧ شووشەكىدا قەتسىكەت؟! ما نە ژيان خۆشىنە و نە خۆشىنە؟! ئەو خۆشى يا وئ ھەى، مينا تەفەنگىن داوہتىيان ب باى كەفتن و بۆرىن.

ب گرانى رابووڧە، ل بەر خۆدىكا مەغسەلى راوہستا. ھەنەفيا ئاڧا تەزى قەكر، پرچا خوہ يا دريژ دانا بن سركا ئاڧى. ھىدى

سهرى خوه بلند کر، چبکین نافی ژ پرچا وی دکه فتن و ب
رووی ویدا دبه زینه سهر ئه رزنکی، ب ئه بله هی سهح دکره
دیمی خوه یی دامایی دخودیکى را:

- روژ باش خانم!

+ هه ی گیانی خانمی گوری فی دهنگی بییت.

- (ب ئاخینکفه) تو چهوانی؟

+ ئه ز باشم، لی وهسا دیاره تو نه یی باشی. کاروان بیژه
من، چ قه ومییه؟!

- چ نه قه ومییه، لی ژانین دانا بریارهکی، ئه قه چه ندین روژه،
مهژیی من یی کرییه دهوول.

+ هه فساری بریارین خوه بهرده، هه ر چ بییت، گول دی پی
شین بن!

- من دقیت گولستانهکی پی ئافاکه م!

+ دی کا بیژه، بو من نه که هه سرهت .

- بیریقان، ئه ز دی ... چم!

+ نئ ئەز دزانم تو دئ چىىىى. (ب ترانه‌قه): ئى جارى بۆ
من پاكىته‌كا مكياجى بينه. دىيژن؛ مكياجى به‌غدا ره‌سه‌ن و
جوانه!

- ئەز نا چمه به‌غدا، ژ به‌غدا تير بوويمه!

+ پا دئ چ كه‌ى؟ دئ خوه فه‌گوه‌يزيييه زانينگه‌هه‌كا دئ! (ب
كه‌يف)؛ هيشتا باشتەر، ئەگەر به‌ئيه هه‌ولتيرى يان مووسل، دئ
شيم پتر ته بينم.

- بيزيقان! دئ چمه ... سلال.

+ سلال كي‌فه‌يه؟

- سلال، سلاله، چيايه ... دئ بمه پيشمه‌رگه.

پشتى بي‌هنه‌كا تيرامان و بي‌ده‌نگيى، كاروانى گوتى:

- عه‌شقا وه‌لاتى دكارى ل من دكه‌ت و نه‌شيم خوه ژى
فه‌شيرم.

+ دوو سالي‌ن خوه بين مابى ته‌قاف كه و پاشى ئى هزرى
بكه، باوه‌ر كه من نه ژبه‌ر خو‌يه، ژبه‌ر ته‌يه!

-تورینی! کا چہوا ئہز ئیخسیری عہشقا تہمہ، ہہرودہسا
عہشقا فی ولہاتی رہنگین ژی ئہز دوورپنچکریمہ. چ مہفہر
نینن، ہہمی ہہستین من داگیر کرینہ و دقیت بچم.

+ پا خو ئہز نہ عہجہمیمہ، کوردم و ب عہشقا کوردستان
ہاتیمہ فرشککرن. لی پاشی دی دانوستاندنہکا دریزتر ل سہر
فی بابہتی کہین.

- ہہقالین من چاقہرینہ، سوبہ دگہل بانگی دیکلا دی ژ
باژیروی دہرکہفین و دگہل روژہہلاتی ئہم میفانین دہقہرا
ٹازادین.

+ ٹانکو چ؟!؟

- ٹانکو ئہزی ہاتیم خاترا خوہ ژ تہ بخوازم و بیژمہ تہ
چاقہری بہ، دی ہہر زفرم.

+!!!؟

- من تو دقینی! من تو دقینی! تہ دقیت ب دہنگہکی بلند بیژم
کو ٹاسمانی ژی گوہ لی ببیت!؟

دہمی خاتر خواستنیڈا، بی قیزی، فیغان یان ہاوارین ژنان
ہیسر ژ چاقان بارین، ٹاقا پرچا وی و روندک تیکہل ببوون.

هەردوو پى يىن وئ خاقبوون و دلەرزىن. قەگەر افە ئۆدى و روويى خوه دناڧ بالىڧكى را حەشاندا. دەنگى نالىنا وئ يا مات و دلسۆژ، داىك ل ھنداڧ بەھتاندا.

لەشكەرەكى باركرى ب گۆمانان، چاڧىن لەعلى زىقكرن. ب ھەلچوونەكا تىكھەلكرى ژ دلوقانىي و كەربى، دەستى خوه ب پرچا وئ يا تەردا دەينا خوار. دەمى بىدەنگىيەكا كوژەك دادايە ديوانى، لەعلى ھىدى زقراندا سەر پشتى و ب دلسۆزىيەكا چىكرى پرسىيار كر:

- ئەو كىيە و چ دناڧبەرا وە دا قەومىيە؟

+ شەھىدە!!

- ئممم، ئەڧ شەھىد ئەفەندىيە!! كورئ كىيە، ل كىڧەيە و چ دناڧبەرا وە دا قەومىيە؟

جرفەك ڧى كەفت و بلەز رابوو ژ قوونڧە:

- مەخسەدا تە چىيە؟

+ (ب ھەمان سارىيا چووبى)؛ مەخسەد ئاشكرايە !

- دادى! ئەز دىيژمە تە شەھىدە، شەھىد.

له علی ملین خوه هژاندن، مینا به فره کا شه فی و ل سهر جهی
 خوه کورکبووی، چاقین وی ب تشته کی نه دیارقه گریدای
 بوون. مه ژیی وی سترانه کا چل ئاواز دخواند. بیریقانی هه ولدا
 سه ری خوه بکه ته دکوشا دایکیدای، لی ههروه کو سه ری خوه
 دانایه سه ر باگوردانه کی جه مه دی. ده می چ کاردانه وه و
 ته عاتوفا دایکینی ژبو خه مین خوه یین تازه ده ریژکری، نه
 بهیستین. رابووڤه و ل به رامبه ری له علا دیم جه هنه می
 راهه ستا، ب هه لچوونه کا گهرم گوتی:

- گوهده من، چ هزرین خه له ت ژ من نه کهه. ئەز کچا بابی
 خوه مه!! چ جارن ژی ئەز سه ری بابی خوه دناڤ گوندیاندای نا
 چه مینم. ئەز دزانم کا ئەز چ دکهم.

+ (ب هه مان ساری و توره بوونقه)؛ نی نزا، هه می وه دبیزن!

- بو ته بیژم، کاروانی من ژ ئافی پاڤتره، ژ قورئانی
 پیروژتره، ئوو ژ خودی بیگونه هتره... ته زانی!!

+ نزانم، مه ئەو "عه می گوزی" نه دیتییه!!

- ب راستی ژی "عه می گوزی" یه، ژ بهر من و ته و هزارین
 وه کو مه، خوه کره قوربانی ئی ئاخا پیروژ. نه دشیا مه
 ببینیت، ئەم کوله و جارییه بین دههستی دوژمنی داگیرکه ردا.

+ (چاقين وي ب هه مي فردهيا وانقه قه بوون)....!

- به لي، كاروان شه هيدئ كوردستانيه.

ب گريقه خوه دهمبيزا داكي وهركر، ئوو ده مي چيبي مه زن
ژ سه ر سينگي داكي رابووي و دناف چاقين ويدا
بچووكبووي، له شكه ري گو مانان ته قيا و همبيزا له علي
گه رمترين و هيمنترين په ناگه ه بوو.

*

ته باخ ۱۹۸۸

هنار

وئ دناڤ گولستانه‌کا ره‌نگیندا یاری دکرن، گرئژینا گولان،
 نئقیزین گیای خه‌ونین به‌ه‌شتوکی ل ئه‌نیا وئ دباراندن و
 ئومیده‌کا گه‌ش دخه‌یالیدا دچاندن. ژ نشکه‌کیفه ده‌نگی توپان
 ته‌زینکه‌ک به‌ردا سه‌ر له‌شی و هه‌می یاریوک بژاله بوون.
 خوئانا گیایی بو روندک و گول ژبه‌ر سه‌ر نخوون بوون. ژ
 له‌زادا یاریوک ل بن پی بین وئ بین بچووک په‌رچقین و
 ئاسمان نزم بوو، هه‌تا گه‌هشتییه هنداف سه‌ری. عه‌قره‌کی
 ره‌ش تیروژکین روژئ داعویران و ئه‌و ئومیدا گه‌ش، ئه‌وا
 دخه‌یالیدا چاندی، مینا ته‌قنی ب پرچا وئ یا زه‌رڤه‌ نووسیا.
 ده‌سته‌کی دلؤقان چنگلی وئ راکینشا و ده‌ری سینگه‌کی گه‌رم
 و ته‌نا بو ڤه‌کر. ترپین دلی دایکی تک ل روویئ وئ ددان و
 ئیمناهی دکره به‌ر. ده‌می بیده‌نگین دادای، مسته‌کا ئا‌خا
 باخچه‌ی دناڤ له‌پی هناریدا ما بوو.

ل خواندنگه هی، نه خشه یه کی مه زن ب سینگی دیوار یقه، جیهان
 گوگرد بوو، ب سه رکه فتیانه ل همبهری زاروکی
 بهسته زمان ناف ل خوه ددا و سه رین زاروکان پی گیت
 دبوون.

ماموستایا جوگرافی ئه و نه خشه یه کر بوو لات لات، داره کی
 دریز سنورین لاتان دبرین و پایته ختین دوور و نه دیتی
 دگر نژاندن. بشکورینه کا ساده و بیگونه هل سه ر لیقین هناری
 هاته نه خشاندن و ژترسین داری ستیی، مژی گرنژین داعویرا
 و چه ند تیروژکین بو هاری رووین هناری سو رکرن. دوو
 شاپه رین سو ر پیقه هاتن و ل هنداف به خچه یه کی رهنگین
 دفری. میرگه هین به رهاقیتی و شویره یین مه زن و دریز دیتن،
 هه سپین به زهک و په هله وانین بی شمشیر دیتن، براکوژی دیت
 و روندکین دایکان، جلکین رهش دیتن و قه هوه یا به هی یین
 دو مدریز. شاپه رین خوه لیکدانه قه و ل قه گه ری دیت ستی یا
 وی یا بوویه به به غایه کا په ر وه ریایی و مینا شفکی زرافا!

خۇناقەكا سىھارىيان فېر بېو روويى بېگەردى ھنارى، يارى
 ب دېمى وى دىكرن. سىترانىن ئەقېنىيەكا ژ دەستدایى و
 ئارامىيەكا كەرافتى بۇ پرچا وى يا گژاژ و تەقن پېقە دگوتن.
 ھەكو دئاخفت گول ژپەيقىن وى دبارىن و دەمى لېقېن وى
 دچوون سەر ئېك، عەقر دەستاندا دنقستن. ئەقە بۇھارا
 بېستېيە خوە دخەملېنىت و ئاگرى نەورۆزى گەش دكەت، لى
 ھېشتا چ ھېقىنانان تېرىن خوە دچاقاندا نە نھاندېنە.

- ھەبېت نەبېت، تىشتەكى گەرم دېن كولاڧى قى تورېنا ھەقە
 دلڧىت.

نە رازا وى ب قەكرنا بارانېقە دېتە كەسكەسۆر، ئو نە
 پەيقىن ب مېبونا بېن دېقە دېنە گوتارا ئەنېنې. دقان بېست
 بۇھارىن بۇرىدا؛

كوترىن سېى بېن پارتېيان ل سەر بانى مالا خوە يا ئاخى ب
 خودان نەكرن.

ل روژېن بەفرېنى بېن سېوسەقەمى مەژى دداپۇشىن، خوە
 نەددا ئاگرى يەكېتېيان.

په يقين برسېقه دارين شو عيان ل بن باليفكا وي نه نغستن.

خو چو وچكين رهوتى كومونيسټ ژى دده مين ته نگاف و
شه قين تاريدا، چ جارن نه شيان داده نه ئه نيا وي.

لى ل نيږو يا وي روژا هه، ته نووره كى كورتى پيڅازى و
كراسه كى پرته قالى له شى وي تيكدا كر بوو ليڅف، حه زين هار
ژ سورافا ديمى وي يا توخ دبارين، ب سه ربلندى و گافين
ريڅخستى بهر ب ريڅخراوا مافين مروڅانغه دچوو.
هشكباوهرين ئيسلاميان هيڅ دكرى و گلير ژ ده قين وان
دهاته خوار.

ئو دهمى ب زورى و ب هيرشه كا ژنشكافه دهري چانتي وي
قه كرين، نهسته له كا ب تنى، نيرگزه كا هيژ هسك نه بوويى،
دهفته ركه كا بيره و هريان و هندهك هه لبه ستين ئه قينى تيدا
ديتن!

"4"

هنار، کچکه کا نازک و جوانه. نه شهر دیتینه و نه دهنگی
گولله یین کوشتنی بهیستینه.

نه کارین زحمهت کرینه و نه چ جاران بیهنا خوئی ژ جلکین
وئی هاتینه.

نه برسی کوونی خوه ل هناقین وئی قه داینه و نه خه مان ل
سه ر مژیلانکین وئی داداینه.

کچکه که، ژیان دچاقین ویدا دله بیزیت و ناشتی ل بهر ئاوازین
هه ناسه یا وئی تهنا دبیت.

"5"

دوهی ب شهقی درادیویندا؛ ئه تاتورکی گه ف ل ماسیین
دیجله ی کرن، بهار دخه وچوون، سرئی دادا، ترسی کراسه کی
ئوکسجینی کره به رخوه و ل سه ر پشتا بای سوار بوو. که ربی
دهرین خوه بو چاقین هناری قه کرن، ئه و هنارا دهنگی توپان،

ياريوکين وي بڙاله کرين و مستهکا ناخج مايه دله پيدا. ٺه و
هنارا ئيسلامييان هيرش کريي و مال و ساماني وي بي
دچانته پيدا ٿي ستاندين. ٺه و هنارا ٿيان دچاڦين ويڊا دنقست و
ٺاشتي ل بهر هه ناسه يا وي ته نا دبوو.

نه به خچه بين رهنگين ل بيرئ مان و نه بوهار. نه سترانين
عشقي ل بيرئ مان و نه ٿيار. ٺه و ل بيرئ هه مي ٺه و بو؛ کا
دي چه و غه داره کي په پيدا که ت و ل هه مبهري داگير که رين
ٺه تاتور کي بيته شهرقان.

*

2002

ٽيپيني: - هه مان ٽيگه ه و نافه روک دگه ل هندهک که زاختنا سڦک ب
مينا کي هه لبه سته کا په خشانکي هاتيه به لافکرن. د کوما هه لبه ستين
"پاييزاچي اي" دا به لافبوويه.

كورتە چىرۆكىن ژيانا رۇژانە

ل شهقا كورتا سهري سالن، دهقي شوشهيان مهيا مانى
 دباراند، دهنگى عودى گلزانكىن ههستين فيرهابى فهديكرن،
 شهمراندنا كارهبى ليڤ دبرنه تهوفا ليڤان و پيروزيابى بين ژ
 دل ل سهر ئهزمانان دبوونه بهنيشت. ههمى ههقالان هشى
 خواه ب تنى هيلابوونه ل دهف زاروكان و ب سهر خوڤشى
 ژمال دهركهفت بوون.

ئهفه سهالهك ژ ژيى مه بوڤى، ئهفه شهمالكهكا دى يا ژيانا مه
 شهمرى، ئهفه بارهكى دى هاته سهر پيڤاژويا خهباتا مه و دى
 ملى مه ل بهر خويلتر لى هيت. يا فهر بوو ههر ئيك بچيته
 تازيا بين دى، ژ بهر كو سهالهك ژ ژيانا مه كييم بوو. ئهفجا ما
 ئهگهر سهرخوڤشى نهبايه، دا چهوا ئهف ئاههنگه ههبيت.

سوحبهت هاته سهر هيڤيين سالا بهيت... ههر ههقالهك دا پالا
 خواه ب ئارامى دهته كورسيكى و چهزين خواه فه دجوين و
 دبای وهردكرن، كى بهركنيا چهزين مهزن سهما دكر و ب
 ليڤين تهرفه ههلبهستين پهيف نازك ژى دبوون. ههر چهزهكى
 دڤيا ژ ههمى چهزين دى قهبهتر و قهلهوتر بيت، دا خوڤدانى
 خواه ژى قهله و بكهت.

خوهزى يه، رويته ژ باج و خه راجى، ما بوچى يا مه زن نابيت!
 خه لکى مه يى قى باژيرى عشقى و کهرب و کينى، جوانميرى
 و درنده يى، سالیسکى و راستگويى، هر ئىک ب کارى
 خوڤه مژووله، لاوهک ب دویف خانمه کا گه نجا ته نوره
 کورته، پيره ژنه کى سه به تکه کا نانئ ته نوورئ ل سهر سهرى
 و بهر ب مالا خوڤه دچيت، ماموستايه ک ل بن که فشى وى
 کومه کا روژنامه يان، دکاندارين گه روک و بوياغچى بين هيشتا
 سنيله، زاروکتين دهوله مه ند د ترؤمبيلين خوه بين گران بهادا
 وهکو بايى برووسىي دهازون، پوليسى هاتن و چوونى فیتکه کا
 ل بهر دهقى و فيرپنا وييه.

خوهزى يى ... روژهک هات با، دهمى ئەز ژ سه راڤا جاددى –
 ئەو جاددا ههردوو لايين وئ پر دکان و ديمين وهستيايى –
 دهيمه خوار، ئوو بيهنا هه مبه رگه ران ل بهر دفنا من دله بيزيت
 و مشتى دهقى من گليز دبیت. خوهزى يى... من شيا با
 هه مبه رگه رهک کرى با و ب ريفه دابا بهرله قا.

ئوو کهسه کى ب مه نده هوشى نه هيفکر با قى رهفتارا من يا
 کهسوکی!

"2"

ل فهمانگه ها نه ژادنامی خه لک ریز ب ریز ل دوری بوون،
زاروکیڼ خوه تومار دکرن، ئه وی ل بهر توماری مروڤه کی
قوت و سه ر حه ویس و دهنگ بلند بوو.

- وهی بابووو.. ما زورغام ژی ناڤه، یان قهحتان یان ره یان.

+ پا ئه م ڤان دزانیڼ، نی ئه ڤه نه ده ری به هه شتی ڤه دکهن..
ههروه کو دیژن ناڤین ئاخره تینه، ل روژا قیامه تی خودی دی
ره حما خوه لی بارینیت.

- ما خودی کوردیی نزانیت!

+ ئه سته غفه رللا .. خودی ئه عله مولعاله مینه.

- پا ئه گهر عه ره بیی ب تنی بزانییت و ره حما خوه تنی بو ناڤین
عه ره بی ببارینیت، دی ئه عله مولعاله مینا وی چ بیت.

+ بابوو.. تویی خه له تی، ئه ڤه ئه و ناڤن یین ل سه ر سالحان
دهینه دانان.

- ما مروڤ ب ناڤی سالح دبیت، یان ب ره وشت و کریاران؟

+ ما نه ديموكراسييه، ئەز ئازادم چ ناڤ دانمه سەر زارۆكئ
خوه، دئ وى لئ دانم...

ڤى دهنگئ بلند و تورهبووئى هه مى دهڤ بئدهنگ كرن، لئ ئەو
كهسئ تورهبووئى دا نه هات، ل هه ڤالئ خوه زڤرى و ب
دهنگه كئ نزمتر پئڤه چوو:

- هه مى تشت بئ وانه، بلا زارۆكئ مە بۆ مه بهئلن! بهس يا
ماى بۆ مه دهسنيشانكه ن كا چه ند جار ان ل دهڤ ژنكئ خوه
بنڤئن!... چ دهعه!!

ئاخ بۆ ملله تئ وهكو نه عامه يان سەر ڤه شار تئ و مينا چئلا
كئژ... دئ چه وا رهه ئن ڤان هزرئ گه نئ و ساويلكه ژ بنئ
برئن؟! ئەڤ هزره نه مه ژئئ خه لكئ دهئله دناڤ گۆمه كا
مه نندا، چه ند مرۆڤ پتر هزر كه ت دئ ئالۆزتر لئ هئت و دئ
ژ ئاراميا خوه يا سه رمه دئ ڤه ده ر بئت.

وهى وهيا وى كهسئ قوتئ سەر هه وئس موويه ك ژ خه لكئ
رئزكرى شاش نه كر، هه ر وهكو بلوورا ل بهر گوهئ گائ.

زارۆك كت كته دهاته نه تومار كرن، ئەوئ هئڤئئ به رده وامئ يا
ژئئ و شهنگسته به رئ نه مرئئ ژبۆ مرئان، هه موو ل سەر

وئ چەندئ پىكھاتى بوون كو زارۆك دويندهها پاشه روژينه.
لى دەمى دورا ئازادىيى ھاتى، ب خەمگىنيقە گوت:

- ئەز بئ دويندهھم!!

"3"

روژكى ھەلبەستقانەك دناف ھەلبەستى و ھەستين گەرمين
مروڤانى يا خوه يا ئازراندى و ئازادى يا كارتونيدا بەرزە بوو.
دڤى وەغەرا بەرزەبوونيدا گەلەك تشت ديتن! بەخچەيىن جوان،
پەيڤين و يرهك، كەسانين پەھلەوان و ميترخاس، ئاقاھى يىن بلند
و جاددەيىن دريژ، قەھووخانە يىن قەجويىنا سوحبەتان و
مەيدانكىن كرىاران، خامين ھەلبەستان و گليزى رووباران.

ئەوئ ھەلبەستقان زاتەكئ ئالوز و ياخىيە، ژ كولانين تەنگ و
بەر سەپيتكىن نزم ياخىيە، ژ وەعزىن سەر مينبەران و
مينبەرين ئاخفتن بەقاوى كويڤيە، ژ ژنكىن خوه ب زيران
دئينە پيش و ژ تزبى يىن زەلامان قەرفتية.

دڤى وەغەرا بەرزەبوونيدا، ئەوئ ھەلبەستقان ل خوه دگەريا.

"4"

ئەوئ شەرڤان، تەڧەنگەكا لويلى كەلا سواركرى قى بوو.
شكەفت و كەڤر و چيا و چووچكان سوجده بو دبر. وئنه يەكئ
گىڤاراي ب قوينتاخيڤه، ستيركى؛ سترانين كەسك بو بەژنا
ئاشتيني دستراندن. سترانين گەرم مينا سەوكين تەنوورا
خالەتى، يين خۇش وەكو ديدارا دلەرى و سترانين مشتى
هەيبەت، ئولا سينگى چيائى بلند. ما ژ ئاشتيني فەرتەر هەيه ئەڤ
سترانين تەر و هەژى بو بەئنه گۆتن؟! لئ ل بەر ليڤا دەريائين
سویر، تيەنى هەمى لەشى ئاشتيني كر بوو شەر. شەرەكى
بەردەوام و بى دوماهى.

"5"

شەر، شەرە، چ ب دەڤى بيت يان ب دەستان، چ بى سۆر بيت،
يان بى كەسك، يان ژى بى سېى.
گەلەك فەرە ئەڤ چيروكا ژيڤڤه قەتيايى ب داوى بيت.
لى... هېشتا يا ماى.

*

سبات ۲۰۰۱

پیرست

۵ ھه ڦڊیتن

۲۱ ڦه ږه شیان

۳۱ ل سهیرانگه هی

۴۱ گورگیس

۵۷ وی و وی

۶۷ ئیروس

۷۹ داله هی بین که سه کی ب تنی

۸۹ دل به را شه هیده کی

۱۲۳ هنار

۱۳۱ چیرۆکین ژیا نا روژانه

